

AVANS Hogeschool

**Culturele en Maatschappelijke Vorming
Breda (vt en dt) en Den Bosch (dt)**

Beperkte opleidingsbeoordeling

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bacheloropleiding Culturele en Maatschappelijke Vorming (CMV) van AVANS Hogeschool, locatie Breda voor voltijd en deeltijd, locatie 's-Hertogenbosch voor deeltijd. De beoordeling is uitgevoerd door een visitatiepanel dat door NQA in opdracht van AVANS Hogeschool is benaderd. Het panel is in overleg met de opleiding samengesteld en is voorafgaand aan de visitatie goedgekeurd door de NVAO. Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Het is opgesteld conform het *Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling* van de NVAO (22 november 2011) en het *NQA Protocol 2012 voor de beperkte opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 10 oktober 2012.

Het visitatiepanel bestond uit:

De heer drs. J. Loovers (voorzitter, domeindeskundige)

Mevrouw dr. S.J. Trienekens (domeindeskundige)

Mevrouw C.M. Pollmann (domeindeskundige)

De heer A.H. Westdijk (studentlid)

Mevrouw drs. P. Göbel, senior auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

Bij de aanvraag werd door de instelling een kritische reflectie aangeboden die naar vorm en inhoud voldeed aan de eisen van het desbetreffende beoordelingskader van de NVAO en aan de eisen van het *NQA Protocol 2012*.

Het panel heeft de Kritische Reflectie bestudeerd en een bezoek aan de opleiding gebracht. De Kritische Reflectie en alle overige (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie hebben het visitatiepanel in staat gesteld om tot een weloverwogen oordeel te komen. Door familieomstandigheden kon de heer Loovers op 10 oktober niet bij de gesprekken aanwezig zijn. Het voorzitterschap is overgenomen door mevrouw Pollmann. De heer Loovers is bij alle voorbereidingen en ook bij de totstandkoming van het rapport betrokken geweest.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, november 2012

Panelvoorzitter

drs. J. Loovers

Panelsecretaris

mw. drs. P. Göbel

Samenvatting

Avans Hogeschool heeft een opleiding Culturele en Maatschappelijke Vorming (CMV) in Breda en in Den Bosch. De eindkwalificaties van beide opleidingen zijn hetzelfde, maar de uitwerkingen in programmaverschillen van elkaar. Daarom zijn beide opleidingen apart, maar wel door hetzelfde panel, beoordeeld. De opleiding in Breda biedt zowel een voltijds (Breda) als een deeltijds curriculum (Breda en 's-Hertogenbosch) aan. Het panel is positief over deze voltijdse en deeltijdse opleiding en komt voor beide tot het eindoordeel **voldoende**.

Beoogde eindkwalificaties

De CMV'er kijkt naar de samenleving en de (kwetsbare) burgers en probeert verbindingen te leggen, bijvoorbeeld met behulp van kunst en cultuur. De opleiding Culturele en Maatschappelijke Vorming in Breda leidt professionals op die mensen ondersteuning kunnen bieden en in staat zijn nieuwe kansen te creëren, voor het dichterbij brengen van deze doelen. CMV'ers worden ondernemende idealisten, gericht op mensenwerk vanuit een visie op samenleving en maatschappij. De opleiding heeft deze beroepsfocus uitgewerkt in tien trefwoorden: breed inzetbaar, aandacht voor bijzondere doelgroepen, gericht op (nieuwe en oude) samenlevingsverbanden, sociale activering, empowerment, processor, ondernemerszin, ondernemerschap, communicatief, normatief (*Opleidingskader ASB, 2011-2012, januari 2011*). Via deze visie wil de opleiding aansluiten bij ontwikkelingen in het sociaal-agogisch werk waar op dit moment resultaatgerichtheid, projectmatigheid, opbouw van samenlevingsverbanden, ontwikkeling (vereniging, wonen, werken) en ondernemen centrale thema's zijn.

Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding CMV in Breda haar eindkwalificaties op landelijke competenties CMV, sociaal-agogische kwalificaties en het opleidingsprofiel baseert. Zij sluit met deze eindkwalificaties aan bij de landelijke CMV-visie op het bachelorniveau en de niveauonderscheidingen in het werkveld.

Het panel stelt verder vast dat de opleiding een interessant internationaliseringsbeleid heeft geformuleerd. Studenten (zullen) worden geconfronteerd met enerzijds het internationaler worden van de arbeidsmarkt (bijvoorbeeld regelgeving) en anderzijds het besef dat nationale en culturele context van invloed is op de manier waarop mensen denken en handelen.

Het panel komt op standaard 1 tot het oordeel **goed**.

Onderwijsleeromgeving

Zowel in het staande als in het nieuwe programma zijn er onderdelen die gemeenschappelijk met de opleidingen SPH en MWD zijn. Hoewel hierdoor het CMV-specifieke karakter van de opleiding wat in het geding kan raken, zijn studenten en afgestudeerden positief over de voorbereiding hierdoor op functies die over de grenzen van CMV gaan, bijvoorbeeld richting SPH.

De propedeuse in het nieuwe curriculum bestaat uit vier blokken: ontmoetingen met doelgroepen (academiebreed), welzijnswerk van toen en nu (academiebreed), oriëntatie op de leefwereld van burgers (CMV-specifiek) en werken en leren in de vrije tijd van jongeren (CMV-specifiek). Per blok werken voltijdse studenten aan taken, bestaande uit een groepsproject en individuele taken, doen ze vrijwilligerswerk en krijgen ze leerstof (kennis en vaardigheden) aangeboden. In de taaksturing vindt de integratie van kennis en vaardigheden plaats. De deeltijdse studenten volgen hetzelfde programma, maar de taaksturing is, gezien het concurrencyprincipe, gericht op het werken in de eigen organisatie. In het staande curriculum waren en zijn de onderwijseenheden meer vakmatig georganiseerd: bijvoorbeeld communiceren, normatieve professionaliteit en recht, burgerschap en cultuur.

In de hoofdfase is er veel ruimte voor de praktijk in de vorm van beroepspraktijkvorming en afstuderen. In het afstudeerproject en in de meesterproef laten studenten zien dat zij de relevante onderzoeksvaardigheden beheersen. Het panel is zeer te spreken over de nieuwe onderzoekslijn met de pendelbeweging tussen theorie en praktijk. Een ander, belangrijk aspect van het curriculum is de reflectielijn waarin studenten reflecteren op hun eigen handelen. De reflectielijn wordt ook doorgetrokken naar het blok maatschappelijk ondernemen waar het gaat om het ethisch handelen in relatie tot het opstellen van een ondernemingsplan.

Het panel heeft kunnen vaststellen dat kwaliteitszorg goed verankerd is in de opleiding. Dat is niet alleen zichtbaar in de blokboeken, waarin de vertaling van competenties naar leerdoelen uitstekend wordt aangegeven, maar blijkt ook uit de goede organisatie, waarin iedere commissie haar specifieke taak vervult. Het panel heeft een opleiding aangetroffen met een open cultuur, waarin de contacten tussen studenten en docenten, en ook tussen docenten onderling goed zijn. Het panel vindt dat met het nieuwe curriculum de opleiding op weg is een excellente opleiding te worden. Om dat te bereiken zou ze de aanzetten voor ondernemerschap in het nieuwe curriculum verder moeten concretiseren, de werkveldrelatie nog optimaler en innovatiever moeten benutten en de lectoraten gericht op CMV-onderzoek en onderzoeksvaardigheden moeten inzetten.

Het panel komt op standaard 2 tot het oordeel **goed**.

Toetsing en gerealiseerde resultaten

Het panel stelt vast dat de opleiding CMV een goed toetssysteem heeft. Voor studenten is duidelijk waaruit de toets bestaat en welke criteria worden gehanteerd. Al deze informatie is in de blokboeken terug te vinden. De opleiding maakt onderscheid tussen toetsinstrumenten om kennis te toetsen, om vaardigheden te toetsen, om integratie te toetsen, om reflectie te toetsen en om het proces te toetsen en te beoordelen (persoonlijke professionele competenties). Het panel heeft vastgesteld dat studenten adequaat getoetst worden.

In het afstudeerproject ontwikkelt een groep van vier tot zes voltijdse studenten een professioneel CMV-product voor een externe opdrachtgever. In de projectgroep leert de student om samen te werken, taken te verdelen, te plannen en afspraken te maken en zaken onderling af te stemmen. Daarnaast spelen individuele inbreng en verantwoording

(individuele inhoudelijke en individuele professionele verantwoording) een belangrijke rol die ook apart beoordeeld worden. Het product dient niet alleen innovatief, concreet en actueel te zijn, maar moet ook bruikbaar voor de instelling zijn. In de individuele meesterproef laat de student zien dat hij een eigen visie op het beroep heeft ontwikkeld. Hij schrijft een artikel en voert hierover een debat met een ervaren beroepsgenoot.

De deeltijdse studenten tonen in een portfolio aan dat zij de opleidingscompetenties via hun werkervaring op bachelorniveau hebben ontwikkeld. Het portfolio is geen onderdeel van het afstuderen, maar wordt beoordeeld bij de afronding van de werkervaring (vergelijk de stage bij de voltijd). Ook de deeltijdse student laat in een individuele meesterproef zien dat hij de opleidingscompetenties beheerst. In de meesterproef pakt de student een actuele kwestie of probleem uit de beroepspraktijk aan waarvoor nog geen oplossing voorhanden is.

Het panel stelt vast dat de opleiding studenten tot hbo-bachelorniveau opleidt waardoor ze als beginnende professional aan de slag kunnen. Het panel vindt dat het afstudeerwerk van studenten uit relevante producten bestaat. Wel vindt het panel dat de probleemformulering, de onderbouwing en de verantwoording in het onderzoeksdeel verbeterd kunnen worden. De opleiding is zeker op de goede weg, maar kan nog een verdiepingsslag maken.

Het panel komt op standaard 3 tot het oordeel **voldoende**.

Inhoudsopgave

1	Basisgegevens van de opleiding	11
2	Beoordeling	13
	Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties	13
	Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	16
	Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde resultaten	21
3	Eindoordeel over de opleiding	25
4	Aanbevelingen	27
5	Bijlagen	29
	Bijlage 1: Eindkwalificaties van de opleiding	31
	Bijlage 2: Overzicht opleidingsprogramma	33
	Bijlage 3: Deskundigheden leden visitatiepanel en secretaris	43
	Bijlage 4: Bezoekprogramma	51
	Bijlage 5: Bestudeerde documenten	55
	Bijlage 6: Overzicht bestudeerde afstudeerwerken	59
	Bijlage 7: Verklaring van volledigheid en correctheid	61

1 Basisgegevens van de opleiding

Administratieve gegevens van de opleiding

1. Naam opleiding in CROHO	Culturele en Maatschappelijke Vorming
2. Registratienummer opleiding in CROHO	34610
3. Oriëntatie en niveau	hbo-bachelor
4. Aantal studiepunten	240 EC
5. Afstudeerrichting(en)	n.v.t.
6. Variant(en)	voltijd en deeltijd
7. Locatie(s)	Breda (vt en dt) en 's-Hertogenbosch (dt)
8. AD-programma*	n.v.t.
9. Registratienummer AD in CROHO	n.v.t.
10. Jaar vorige visitatie en datum besluit NVAO	Vorige visitatie: 2006 Besluit NVAO: 5 april 2007
11. Code of conduct	getekend

*) Associate Degree, indien van toepassing

Administratieve gegevens van de instelling

12. Naam instelling	AVANS Hogeschool
13. Status instelling	Bekostigd
14. Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Vindt plaats in 2013

Kwantitatieve gegevens over de opleiding

<i>Kwantitatieve instroom -, doorstroom en uitstroomgegevens van de opleiding in hoofdlijnen</i>							
Cohort CMV	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Totaal ingeschreven VT Breda	106	108	103	93	69	60	68
Aantal instromers VT Breda	33	28	43	26	27	35	23
Totaal ingeschreven DT Breda	25	20	22	23	18	22	24
Aantal instromers DT Breda	6	1	8	8	7	10	6
Totaal ingeschreven DT Den Bosch	25	21	21	15	15	16	5
Aantal Instromers DT Den Bosch	5	4	8	3	5	4	0
Propedeuserendement Cohorten							
VT prop rend na 1 jaar			9%	23%	10%	25%	26%
VT prop rend na > 1 jaar			26%	39%	35%	28%	
DT Breda prop rend na 1 jaar			27%	42%	29%	70%	67%
DT Breda prop rend na > 1 jaar			55%	42%	71%	70%	
DT Bosch prop rend na 1 jaar			50%	67%	33%	0%	nvt
DT Bosch prop rend na > 1 jaar			50%	67%	33%	0%	

Cohort rendement CMV	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Cohort rendement ¹ na 5 jaar VT Breda	50%	39%	24%	43%	12%	8%	0%
Cohort rendement na 5 jaar DT Breda	58%	50%	17%	0%	25%	13%	0%
Cohort rendement na 5 jaar DT Den Bosch	33%	20%	20%	0%	38%	0%	0%
FTE: student ratio ²	Op 1 oktober 2011 is de gerealiseerde FTE: student ratio: 1:25						

¹ In haar brief van 12 maart 2012 geeft NVAO als definitie: *Het aandeel van de voltijd bachelorstudenten die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij de opleiding inschrijven (herinschrijvers) dat het bachelordiploma haalt in de nominale studieduur + één jaar, zo mogelijk voor de laatste drie cohorten waarvan volledige tellingen beschikbaar zijn*

² In haar brief van 12 maart 2012 geeft NVAO als definitie: HBO: *De verhouding tussen het totaal aantal ingeschreven voltijd studenten en het totaal aantal fte aan onderwijzend personeel van de opleiding in het meest recente studiejaar.*

2 Beoordeling

Het visitatiepanel beschrijft hieronder per standaard van het NVAO beoordelingskader de bevindingen, overwegingen en conclusies. Het eindoordeel over de opleiding volgt in hoofdstuk 3. De opleiding Culturele en Maatschappelijke Vorming van Avans Hogeschool bestaat uit twee voltijdse opleidingen, één in Breda (Academie voor Sociale Studies Breda, verder ASB) en één in 's-Hertogenbosch (Academie voor Sociale Studies 's-Hertogenbosch, verder ASH), en een deeltijdse opleiding met vestigingen in Breda en 's-Hertogenbosch, vallend onder ASB. De beoogde eindkwalificaties zijn voor alle opleidingen gelijk. De uitwerkingen in programma wijken wat de voltijdse opleidingen betreft, van elkaar af. Om die reden is met de NVAO afgesproken dat er twee visitaties voor de voltijd plaatsvinden en dat er twee rapporten verschijnen. In deze rapportage wordt de voltijdse opleiding in Breda en de deeltijdse opleiding, locaties Breda en 's-Hertogenbosch, beschreven. Aangezien de curricula voor voltijd en deeltijd sterk overeenkomen, is in de tekst alleen onderscheid gemaakt waar beide opleidingen van elkaar verschillen.

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

De opleiding Culturele en Maatschappelijke Vorming in Breda leidt professionals op die mensen ondersteuning kunnen bieden en in staat zijn nieuwe kansen te creëren, voor het dichterbij brengen van deze doelen. Het is een normatief beroep dat verbondenheid en engagement met mensen en erkenning van de eigenheid van mensen veronderstelt. CMV'ers worden ondernemende idealisten, gericht op mensenwerk vanuit een visie op samenleving en maatschappij. De opleiding heeft deze beroepsfocus uitgewerkt in tien trefwoorden: breed inzetbaar, aandacht voor bijzondere doelgroepen, gericht op (nieuwe en oude) samenlevingsverbanden, sociale activering, empowerment, processor, ondernemerszin, ondernemerschap, communicatief, normatief (*Opleidingskader ASB, 2011-2012, januari 2011*). Via deze visie wil de opleiding aansluiten bij ontwikkelingen in het sociaal-agogisch werk waar op dit moment resultaatgerichtheid, projectmatigheid, opbouw van samenlevingsverbanden, ontwikkeling (vereniging, wonen, werken) en ondernemen centrale thema's zijn. Zoals benoemd door de opleidingsvoorzitter en beschreven in de Kritische Reflectie wordt de rol van 'verbinder' minder vanuit een veilige positie bij een instelling vervuld, maar steeds meer als zelfstandig ondernemer die ook financiering moet zien te vinden. Studenten geven aan dat zij een minder concreet beeld van de latere functies van de CMV'er hebben dan bijvoorbeeld studenten SPH en MWD, maar zij hebben wel een idee. De CMV'er kijkt naar de samenleving en de (kwetsbare) burgers en probeert verbindingen te leggen, bijvoorbeeld met behulp van kunst en cultuur.

Tussen 2008 en 2010 heeft de opleiding de opleidingscompetenties herijkt op basis van diverse publicaties: *Klaar voor de Toekomst* (een nieuwe beroepenstructuur, oktober 2005), *Vele takken, één stam* (november 2008), nieuwe landelijke opleidingsprofiel (*Alert & Ondernemend 2.0*, 2009). De eindkwalificaties van de opleiding in Breda zijn in 2009-2010 door de werkveldadviescommissie geaccordeerd en bestaan nu voor zowel het staande als het vernieuwde curriculum uit: de landelijke competenties CMV, de sociaal-agogische kwalificaties uit *Vele takken, één stam*, en de body of knowledge van de opleiding (*Opleidingskader ASB, 2011-2012*, januari 2011). Vervolgens heeft de opleiding een vernieuwd curriculum ontwikkeld om ambities en visie nadrukkelijker in leerdoelen te vertalen. Dit curriculum is per september 2011 in jaar 1 ingevoerd en zal de komende jaren in alle leerjaren zijn beslag krijgen (zie Standaard 2).

Binnen ASB werken de opleidingen CMV, SPH en MWD nauw samen vanuit een gezamenlijke profilering:

- brede sociaal-agogische oriëntatie
- kritisch-normatieve oriëntatie
- vermogen om in alle hulp- en dienstverleningssituaties de context mee te reflecteren
- eigen accent voor individuele profilering via keuzeprogramma's en minoren.

De opleidingen werken samen op het gebied van onderwijsontwikkeling, bijvoorbeeld gemeenschappelijke onderwijseenheden en taakgestuurd werken (zie Standaard 2). Voor de opleiding CMV is deze samenwerking des te belangrijker vanwege de lage studentenaantallen. Na overleg met werkgevers is besloten de instroom voor de deeltijdopleiding voorlopig stop te zetten. Van studenten heeft het panel vernomen dat voltijd en deeltijd ook gemeenschappelijke colleges volgen, die voor met name voltijdse studenten zeer bevruchtend zijn, maar zeker ook voor de deeltijd interessante perspectieven biedt.

In het landelijk opleidingsprofiel wordt een onderscheid in niveaus gemaakt, vergelijkbaar met de niveauonderscheidingen in het werkveld: assistent, uitvoeren, ontwerpen en regie voeren. De afgestudeerde CMV-bachelor zit tussen niveau 3 ontwerpen en 4 regie voeren. De opleiding drukt het niveau uit in de mate van complexiteit, de mate van beroepsontwikkeling en de mate van zelfstandigheid. In het nieuwe *Opleidingskader ASB, 2011-2012* (januari 2011) is in de preblauwdrukken aangegeven wat het te bereiken niveau is. In de Kritische Reflectie heeft de opleiding een vergelijking van deze niveaubeelden met de Dublin descriptoren opgenomen.

Net als de andere opleidingen van ASB sluit CMV aan bij de missie voor Social Work van de IASSW³ en de IFSW⁴. ASB heeft samen met ASH een internationaliseringsbeleid geformuleerd (*Internationaliseringsbeleid, Academies voor sociale studies Avans Hogeschool, 10-1-2012*), omdat de opleidingen het belangrijk vinden dat studenten de internationale aspecten van het beroep leren kennen in verband met bijvoorbeeld de integratie binnen Europa en de Europese regelgeving. Door de nadruk op het internationale perspectief leren studenten open te staan voor andere visies op de realiteit en de beroepscontext.

³ International Association of Schools of Social Work

⁴ International Federation of Social Workers

De opleiding heeft zich niet kunnen vergelijken met buitenlandse opleidingen, omdat een opleiding in deze vorm daar niet voorkomt. Wel zijn de werkzaamheden van CMV'ers te vergelijken met activiteiten in het buitenland op het gebied van Social Work, Youth and Community Work, Community Development, Bildungsarbeit, Sozialarbeit en Erwachsenenbildung.

ASB beschikt over een academiewerkveldadviesraad voor de bespreking van strategische en langetermijnbewegingen in het werkveld. ASB heeft samen met Surplus Welzijn Breda en MEE Breda het initiatief genomen voor een breed netwerk van gesubsidieerde instellingen in Breda, gericht op deskundigheidsbevordering van bestuurders. Dit netwerk is mede opgezet naar aanleiding van opmerkingen bij de vorige visitatie dat de communicatie met het werkveld verbeterd kon worden. De opleiding CMV heeft daarnaast een eigen werkveldadviesraad die regelmatig bij elkaar komt, zoals uit de notulen blijkt, en adviseert over onderwijsontwikkeling, en ook het opleidingsprofiel heeft vastgesteld. In de werkveldadviescommissie zitten niet alleen vertegenwoordigers uit de verschillende werkvelden, maar ook alumni van de opleiding.

Overwegingen en conclusie

Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding CMV in Breda haar eindkwalificaties op landelijke competenties CMV, sociaal-agogische kwalificaties en het opleidingsprofiel baseert. Zij sluit met deze eindkwalificaties aan bij de landelijke CMV-visie op het bachelorniveau en de niveauonderscheidingen in het werkveld. De opleiding heeft de eindkwalificaties gerelateerd aan de Dublin descriptoren, de algemeen geaccepteerde standaard voor bachelor- en masterniveau. In een competentiematrix heeft de opleiding zeer inzichtelijk gemaakt hoe de competenties uit *Vele takken, één stam, Alert & Ondernemend*, de Dublin descriptoren en de begrippen uit de niveautaxonomie van Bloom aan de onderwijseenheden zijn gekoppeld. Het panel vindt deze uitwerking zonder meer goed.

Het panel stelt vast dat de opleiding een interessant internationaliseringsbeleid heeft geformuleerd. Studenten (zullen) worden geconfronteerd met enerzijds het internationaler worden van de arbeidsmarkt (bijvoorbeeld regelgeving) en anderzijds het besef dat nationale en culturele context van invloed is op de manier waarop mensen denken en handelen. De implementatie daarvan in het nieuwe onderwijs verloopt conform de planning.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Bevindingen

Inhoud van het programma

De onderwijscommissie is eigenaar van het curriculum. Op basis van de analyse van evaluatiegegevens stelt deze commissie een verbeterplan op voor bijstellingen in het nieuwe studiejaar. Het panel heeft tijdens het bezoek per blokboek de evaluaties van zowel het ontwikkelteam als van studenten ingezien, met een advies voor doorontwikkeling. Het blokteam (voorheen jaarteam) is verantwoordelijk voor de uitvoering van het proces van kwaliteitszorg. De resultaten worden besproken met de opleidingscommissie, de onderwijscommissie en met de directie, zoals het panel in diverse notulen heeft gezien. Ook uit de gesprekken bleek voor het panel dat kwaliteitszorg volledig is geïntegreerd. Studenten merken op dat de opleiding kanttekeningen uit evaluaties oppakt en verbetert. De kwaliteitscyclus is daarmee helemaal rond.

In een competentiematrix heeft de opleiding de toedeling van competenties voor het staande curriculum vastgelegd. De afgelopen jaren heeft de opleiding CMV een vernieuwd curriculum ontwikkeld waar de nieuwe competentieset aan ten grondslag ligt (zie ook Standaard 1). Voor de gemeenschappelijke onderwijseenheden met de andere opleidingen van ASB, zijn de competenties uit *Vele takken, één stam* (2008) als basis genomen. Gemeenschappelijke onderwijseenheden zijn verspreid over de eerste drie jaar in het curriculum opgenomen.

In het nieuwe curriculum wil de onderwijscommissie de inhoud van de blokken concreter aansturen aan de hand van leerplanschema's waarin ze per blok de grote lijnen beschrijft. De eindkwalificaties, het niveau en het CMV-profiel zijn geconcretiseerd in beroepstaken en beroepsproducten. Ontwerpende docenten ontwikkelen op basis van het leerplanschema nieuwe blokken en leerdoelen. Het panel heeft het leerplanschema ter inzage gekregen (*Leerplanschema CMV*, versie 9, 16-02-2012) en stelt vast dat hierin de relatie tussen beroepsvisie, competenties, body of knowledge en niveau helder uiteengezet wordt. In het nieuwe curriculum krijgt een aantal onderwerpen meer aandacht, met name 'ondernemerschap' en 'organiseren & netwerken'. Uit de gesprekken met studenten van het staande onderwijs en alumni kwam naar voren dat zij deze elementen in de opleiding gemist hebben. Het panel raadt de opleiding aan voldoende ruimte te maken voor maatschappelijke en beleidmatige ontwikkelingen (bijvoorbeeld Welzijn Nieuwe Stijl, WMO) en als een rode draad in het curriculum de steeds terugkerende vraag op te nemen wat die ontwikkelingen voor het CMV-beroep betekenen.

De opleiding had voor het panel blokboeken, met evaluaties, toetsmatrijzen, beoordelingsformulieren, toetsen en beroepsproducten ter inzage gelegd. De blokboeken kennen een identieke opbouw met als vaste onderdelen: beroepscontext, competenties, body of knowledge, leerdoelen, toetsing, werkwijze, spoorboekje, literatuur, taaksturing en

leerstof. De studenten met wie het panel heeft gesproken, zijn lovend over de blokboeken, die duidelijk en overzichtelijk zijn. De aansturing door de onderwijscommissie heeft vruchten afgeworpen.

De propedeuse in het nieuwe curriculum bestaat uit vier blokken: ontmoetingen met doelgroepen (academiebreed), welzijnswerk van toen en nu (academiebreed), oriëntatie op de leefwereld van burgers (CMV-specifiek) en werken en leren in de vrije tijd van jongeren (CMV-specifiek). De opleiding heeft bewust meer CMV-specifieke elementen in de propedeuse gebracht, naar aanleiding van opmerkingen bij de vorige visitatie en studentenevaluaties. Het panel vindt het belangrijk dat de opleiding er zorg voor blijft dragen dat CMV voldoende is vertegenwoordigd in de gezamenlijke onderdelen. Per blok werken voltijdse studenten aan taken, bestaande uit een groepsproject en individuele taken, doen ze vrijwilligerswerk en krijgen ze leerstof (kennis en vaardigheden) aangeboden. De deeltijdse studenten volgen hetzelfde programma, maar de taaksturing is, gezien het concurrencyprincipe, gericht op het werken in de eigen organisatie. In het staande curriculum waren en zijn de onderwijseenheden meer vakmatig georganiseerd: bijvoorbeeld communiceren, normatieve professionaliteit en recht, burgerschap en cultuur.

In de hoofdfase is er veel ruimte voor de praktijk in de vorm van beroepspraktijkvorming en afstuderen: bij de voltijd 12, 45 en 28 EC, bij de deeltijd 28, 28 en 28 EC. Onderzoek is in het staande curriculum in verschillende thematische onderwijseenheden ondergebracht. In het afstudeerproject en in de meesterproef laten studenten zien dat zij de relevante onderzoeksvaardigheden beheersen. Volgens voltijdse studenten van het staande curriculum hebben ze in de eerste jaren wel onderzoeksopdrachten uitgevoerd, maar was de begeleiding nog niet optimaal. Bij het afstuderen is dat proces volgens hen veel beter begeleid. Deeltijdse studenten geven aan in hun werksituatie al vormen van onderzoek, zoals signaleren en analyseren, uit te voeren. Door de aanvullende methodiektrainingen leren ze op verantwoorde wijze conclusies te trekken. In het vernieuwde curriculum is vanaf het eerste jaar een aparte onderzoekslijn opgenomen vanuit de visie dat het gaat om het toepassen van wetenschappelijk onderzoek in de praktijk. ASB en ASH versterken nu ook de samenhang tussen onderwijs en de vier sociale lectoraten, waarvan er drie vallen onder het Expertisecentrum Veiligheid. Elk van hen is aan een CMV-blok gekoppeld.

Een belangrijk aspect van het curriculum is de reflectielijn waarin studenten reflecteren op hun eigen handelen. Docenten zijn erg tevreden over de koppeling aan de taaksturing waardoor ze gemakkelijker een verbinding met maatschappelijke ontwikkelingen kunnen leggen. Bij de deeltijd staan de eigen werksituatie en het eigen handelen centraal. De reflectielijn wordt ook doorgetrokken naar het blok maatschappelijk ondernemen waar het gaat om het ethisch handelen in relatie tot het opstellen van een ondernemingsplan. In de voltijd was ondernemerschap oorspronkelijk alleen in het keuzeprogramma aanwezig. Vervolgens is het een verplicht programma in het staande curriculum geworden. In het nieuwe curriculum zit ondernemerschap structureel in de blokken vier tot en met acht.

In het staande curriculum richt de aandacht bij internationalisering zich op relevante ontwikkelingen op het gebied van diversiteit en migratie in Europa. In het nieuwe curriculum

wordt de internationaliseringslijn apart aangestuurd. De opleiding neemt deel aan een internationaal netwerk met universiteiten in Lille, Berlijn, Antwerpen en Maltepe. Studenten kunnen een deel van de studie en/of stage in het buitenland doen. Aan de keuzeprogramma's in Istanbul en Berlijn doen 14 studenten-CMV mee. Voor docenten zijn er bezoeken aan internationale congressen en mogelijke gastdocentschappen in het buitenland. In het programma is ruimte voor trainingen interculturele communicatie.

De opleiding organiseert periodiek de CMV-salon waar docenten en studenten over specifieke onderwerpen met elkaar in gesprek kunnen komen, bijvoorbeeld opbouwwerk in Paramaribo en buurtsignaal (lectoraat integrale veiligheid). Via het Studium Generale wordt een lezingenserie aangeboden, met thema's als kinderarbeid en schooluitval in Marokko, burgerschap en de civil society.

Vormgeving van het programma

Het staande curriculum is gebaseerd op competentiegericht onderwijs met zes kenmerken: competentieren als proces van zelfregulatie, pendelen tussen theorie en praktijk, uitdagende leeromgeving, gevarieerde opbouw van colleges, expliciete aandacht voor leer- en regulatiefuncties, veelzijdige en belangrijke rol van docent (*Opleidingsprofiel Brede Bachelor Social Work*, versie 6 mei 2006). In het nieuwe curriculum is dit aangevuld met het verrichten van taken om de beroepsgerichtheid, kennisverwerving via kennisconstructie en het activerend leren beter vorm te geven (*Opleidingskader ASB, 2011-2012*, januari 2011). Voor CMV-studenten is deze benadering aantrekkelijk, omdat ze aansluit bij hun drijfveer om te organiseren en creëren in samenlevingsverbanden (ondernemende idealisten).

Het staande curriculum bestaat uit vier perioden van tien weken, met twee of drie thematisch samenhangende onderwijseenheden, bij de deeltijd twee, van vier tot zes studiepunten. De periode wordt afgerond met een tentamen. De thema's zijn afgeleid van beroepsmatige thema's (in jaar 1 en 2 de methodische cyclus, in jaar 2 en 3 handelen in een organisatie). Binnen de onderwijseenheid wordt integratie van theorie, vaardigheden en attitude nagestreefd.

In het nieuwe curriculum is er per periode één thema van 15 EC. Studenten leren taakgestuurd, gericht op het toepassen door het realiseren van een beroepsproduct, en leerstofgestuurd, gericht op het verwerven van kennis en vaardigheden. De studenten ervaren met de nieuwe aanpak meer koppeling met de praktijk, doordat ze voor een taak bijvoorbeeld daadwerkelijk de wijk in moeten, waarover de studenten heel positief zijn.

Zowel in het staande als in het nieuwe programma zijn er onderdelen die gemeenschappelijk met de opleidingen SPH en MWD zijn. Hoewel hierdoor het CMV-specifieke karakter van de opleiding wat in het geding kan raken, zijn studenten en afgestudeerden positief over de voorbereiding hierdoor op functies die over de grenzen van CMV gaan, bijvoorbeeld richting SPH. Overigens wordt in het nieuwe programma al meer rekening met CMV-invullingen gehouden. Het panel vindt omgekeerd dat het voor studenten SPH en MWD goed is om kennis te nemen van het CMV-vakgebied.

Waar in het staande curriculum vier contacturen per week per onderwijseenheid beschikbaar zijn, is dit in het nieuwe curriculum aangepast aan de specifieke situatie. Studenten krijgen procesbegeleiding bij de taaksturing en werkcolleges en trainingen bij de leerstofgestuurde onderdelen. Studenten zijn van mening dat er ruim voldoende contactmomenten zijn, zoals uit de gesprekken is gebleken. Deeltijdse studenten combineren het leren via werkervaring en het leren op school (concurrency). Ongeveer de helft van de deeltijdse opleiding speelt zich af in de beroepspraktijk. Kenmerkend voor deze groep is ook dat zij hun ervaringen uit de praktijk in de les inbrengen waardoor een wisselwerking tussen theorie en praktijk ontstaat. Door de taaksturing in het voltijdse curriculum groeien beide varianten naar elkaar toe.

In het staande curriculum is de kernrol van de docent die van inhoudelijk expert. Daarnaast is hij supervisor, stagebegeleider (in de voltijd), begeleider beroepspraktijkvorming (deeltijd), studieloopbaanbegeleider en afstudeerbegeleider. In het nieuwe curriculum is de rol van de docent als procesbegeleider en opdrachtgever bij de taakgestuurde opdracht toegenomen. Voor de praktijkbegeleiders tijdens stages en beroepspraktijkvorming organiseert de opleiding een aantal keren per jaar bijeenkomsten om het thema leren en werken te bespreken.

Studenten hebben inzage in hun studieresultaten via OSIRIS. Voltijdse studenten worden in het staande curriculum in hun studieloopbaan begeleid via de onderwijseenheid studieloopbaanbegeleiding (eerste, tweede en vierde jaar), en supervisie en stagebegeleiding (derde jaar). Studieloopbaanbegeleiding is gericht op ondersteuning bij de studievoortgang en de ontwikkeling van persoonlijk professionele competenties. Sinds het nieuwe curriculum hebben studenten buiten het curriculum om gedurende vier jaar dezelfde mentor. De mentor heeft elk blok een gesprek met de student over zijn studievoortgang. De persoonlijk professionele competenties maken nog steeds deel uit van inhoudelijke onderdelen. De mentor heeft elk blok een gesprek met de student over zijn studievoortgang. Deeltijdse studenten hebben gedurende vier jaar dezelfde studieloopbaanbegeleider voor onder andere begeleiding tijdens de beroepspraktijkvorming. In het nieuwe curriculum is de studieloopbaanbegeleider vervangen door een mentor, net als bij de voltijd. Studenten vinden het prettig om iemand te hebben bij wie ze terecht kunnen.

De opleiding CMV kent verschillende leerroutes. Naast het voltijdse en deeltijdse vierjarige curriculum biedt de opleiding ook de mogelijkheid voor verkorte voltijdse en deeltijdse routes. Hiervoor komen alleen studenten met een bepaald mbo-4-diploma in aanmerking. Vooraf vindt een stevig intakegesprek of een EVC-procedure plaats en krijgen studenten een advies en/of leerroute-aanbod. In 2011-2012 waren er geen voltijdse studenten voor dit verkorte traject, wel twee deeltijdse studenten. De examencommissie beslist over eventuele vrijstellingen voor het verkorte traject.

Kwaliteit van het personeel

Het personeelsbeleid ASB is vastgelegd in het Personeelsplan *ASB, Inzet in kracht, 2007-2010* (maart 2007) en in het *Businessplan 2012*. Binnen ASB wordt gewerkt in resultaatverantwoordelijke eenheden. Zo zijn de blokteams verantwoordelijk voor uitvoerende vraagstukken over student en onderwijs, de opleidingsteams voor vraagstukken rond ontwikkeling, deskundigheid en opleidingsbrede afstemming rondom studievoortgang en studiesucces.

ASB telt ongeveer 67,5 fte docenten, in personen zijn dat 89 mensen verspreid over drie opleidingen. Dertien docenten maken deel uit van het CMV-team. Van deze dertien heeft er één een bachelordiploma, hebben drie docenten een afgeronde voortgezette opleiding, acht een masterdiploma en is één docent gepromoveerd. ASB biedt docenten de mogelijkheid om in het werkveld stage te lopen. In 2010-2011 heeft één CMV-docent daar gebruik van gemaakt.

Voor de deskundigheidsbevordering zet ASB vijf academiebrede studiedagen in: leerdagen en debatdagen. Tijdens de studiedagen heeft de laatste tijd de onderwijsvernieuwing centraal gestaan. Er zijn CMV-specifieke trainingen geweest met als thema's: propositie CMV, WMO, ouderen, en ondernemen met jeugd.

Afgestudeerden en studenten zijn unaniem in hun lof voor de docenten CMV. Volgens de studenten zijn de docenten gepassioneerd, geven ze interessant les over actuele onderwerpen en zijn ze zeer betrokken bij de studenten. Ze hebben veel kennis van zaken en dat roept zeker bij deeltijdse studenten herkenning op. Ook het panel is positief over het energieke en diverse team van docenten. Wel merkt het panel op dat door de veranderde visie op het beroep het noodzakelijk maakt om elders specialistische kennis en expertise in te huren, zoals nu al gebeurt voor ondernemerschap.

Kwaliteit van de opleidingsspecifieke voorzieningen

Studenten kunnen gebruik maken van het leercentrum Xplora, waar ze via diverse media literatuur en databases kunnen raadplegen. Tijdens de rondleiding heeft het panel kunnen zien dat er voldoende boeken en tijdschriften, ook Engelstalig materiaal, voor de CMV'er voorhanden zijn en dat de digitale bestanden goed toegankelijk zijn gemaakt. Rondom Xplora zijn ruimtes om met studiegroepjes te werken. De opleiding beschikt, samen met de andere opleidingen, over specifieke lokalen voor methodiekontwikkeling, zoals drama, muziek, creatieve technieken en sport.

Avans beschikt over een Portal en over Blackboard om studenten te informeren en om met hen te communiceren. Binnen Avans is apart beleid, inclusief een protocol, ontwikkeld voor studenten met een functiebeperking.

Uit zowel de NSE als de Keuzegids blijkt dat deze CMV-opleiding hoog scoort. Aandachtspunten die uit deze onderzoeken naar voren komen betreffen internationalisering, waar in het nieuwe curriculum meer aandacht voor is, en het tijdig bekend maken van roosters, dat ook door ASB is opgepakt.

Overwegingen en conclusie

Het panel heeft kunnen vaststellen dat kwaliteitszorg goed verankerd is in de opleiding. Dat is niet alleen zichtbaar in de blokboeken, waarin de vertaling van competenties naar leerdoelen uitstekend wordt aangegeven, maar blijkt ook uit de goede organisatie, waarin iedere commissie haar specifieke taak vervult. Het panel heeft een opleiding aangetroffen met een open cultuur, waarin de contacten tussen studenten en docenten, en ook tussen docenten onderling goed zijn. Studenten zijn lovend over de docenten.

De opleiding heeft mede door deze goede omstandigheden de vernieuwing van het curriculum goed vormgegeven. In de taaksturing vindt de integratie van kennis en vaardigheden plaats. Het panel is zeer te spreken over de nieuwe onderzoekslijn met de pendelbeweging tussen theorie en praktijk. Hierbij tekent het panel wel aan dat er een scherper onderscheid in het gebruik van de termen 'theorie' en 'literatuur' (zie ook standaard 3) mag worden gemaakt. Het panel vindt dat met het nieuwe curriculum de opleiding op weg is een excellente opleiding te worden. Om dat te bereiken zou ze de aanzetten voor ondernemerschap in het nieuwe curriculum verder moeten concretiseren, de werkveldrelatie nog optimaler en innovatiever moeten benutten en de lectoraten gericht op CMV-onderzoek en onderzoeksvaardigheden moeten inzetten.

Het panel heeft een samenhangende leeromgeving aangetroffen met een doordacht curriculum waarin studenten vanaf het begin het geleerde in opdrachten in de praktijk toetsen. Docenten zijn zich bewust van de verschillende rollen die zij vervullen en passen die goed toe. De voorzieningen, tot slot, bieden studenten alles wat zij nodig hebben.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde resultaten

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Bevindingen

De academie heeft haar toetskaders beschreven in het document *Toetsbeleid ASB, 2011-2012* (28 maart 2011). In april 2011 is op academieniveau de toetscommissie van start gegaan als subcommissie van de onderwijscommissie. De toetscommissie houdt zich bezig met de validiteit van toetsen en beoordelen en deskundigheidsbevordering van docenten op het gebied van competentiegericht toetsen en beoordelen. Alle toetsen in het staande curriculum worden door de toetscommissie gecontroleerd. Bij het nieuwe curriculum is de controle van toetsen onderdeel van de ontwikkelprocedure.

ASB en ASH hebben één examencommissie met twee kamers, voor iedere locatie één, en een gezamenlijk voorzitter. De examencommissie controleert de uitgevoerde toetsen en beoordelingen en vervult die rol onafhankelijk van de toetscommissie. De examencommissie

controleert of de kwaliteit van de uitgevoerde toetsen in voldoende mate is geborgd. Deze controlerende rol is operationeel in 2012-2013.

Systeem van toetsing

De opleiding werkt vanaf dit jaar met een toetsplan waarin alle geplande reguliere activiteiten en verbeteracties rondom toetsen en beoordelen zijn beschreven. De opleiding maakt onderscheid tussen toetsinstrumenten om kennis te toetsen, om vaardigheden te toetsen, om integratie te toetsen, om reflectie te toetsen en om het proces te toetsen en te beoordelen (persoonlijke professionele competenties). Het panel heeft de eerste versie van dit toetsplan ingezien met formats en checklists voor het controleren van toetsen. Het toetsplan moet nog verder uitgewerkt worden.

Tijdens het bezoek aan de opleiding heeft het panel van alle modules voltijd en deeltijd toetsen in kunnen zien. Bij alle toetsen waren uitwerkingen van studenten opgenomen, evenals toetsmatrijzen en beoordelingsformulieren met duidelijke beoordelingscriteria per toetsvorm. Het panel is zeer te spreken over de variatie in toetsen: onder andere multiple choice, open vragen, logboeken, reflectieverslagen en opdrachten. De toetsen representeren een goede opbouw in complexiteit en zijn relevant voor het CMV-domein.

Voltijd

De opleiding heeft de negen competenties geordend in drie taakgebieden, namelijk dienstverlening, werken in een organisatie en bijdragen aan de beroepsontwikkeling. In de stage van het derde jaar toont de student aan dat hij in staat is om het uitvoerende werk op bachelorniveau te verrichten (eerste taakgebied, competenties verkennen, contacten leggen en ontwerpen & ontwikkelen). Bij het afstuderen wordt de studenten op alle drie de taakgebieden getoetst. Het afstuderen bestaat uit het afstudeerproject, met een groepsdeel en individuele elementen, en de individuele meesterproef. De opleiding heeft hiervoor duidelijke handleidingen ontwikkeld waardoor de student precies weet waar hij aan toe is.

In het afstudeerproject ontwikkelt een groep van vier tot zes studenten een professioneel CMV-product voor een externe opdrachtgever. In de projectgroep leert de student op D-niveau om samen te werken, taken te verdelen, te plannen en afspraken te maken en zaken onderling af te stemmen. Daarnaast spelen individuele inbreng en verantwoording (individuele inhoudelijke en individuele professionele verantwoording) een belangrijke rol die ook apart beoordeeld worden. Het product dient niet alleen innovatief, concreet en actueel te zijn, maar moet ook bruikbaar voor de instelling zijn. De beoordelingscriteria omvatten daarom niet alleen de onderzoekscomponent, maar ook de specifieke methodische kant uit de opleidingscompetenties. De student laat op deze manier zien dat hij de uitvoeringspraktijk kan versterken (competenties van taakgebied 1 op reflectieniveau), de organisatie kan versterken (taakgebied 2) en via de realisatie van een beroepsproduct een bijdrage aan de beroepsontwikkeling kan leveren (taakgebied 3). De producten van de studenten worden door twee examinatoren beoordeeld: de eerste en de tweede (=begeleider) beoordelaar. Bij de beoordeling van het product wordt het oordeel van de opdrachtgever meegewogen.

In de individuele meesterproef laat de student zien dat hij een eigen visie op het beroep heeft ontwikkeld. Hij schrijft een artikel en voert hierover een debat met een ervaren beroepsgenoot. Hierbij worden met name de competenties uit taakgebied 1 en 3 getoetst. Gelijktijdig met het schrijven van het artikel krijgen studenten training in beleidsmatig rapporteren waarvoor ze een apart tentamen afleggen.

Deeltijd

De deeltijdse studenten tonen in een portfolio aan dat zij de opleidingscompetenties via hun werkervaring op bachelorniveau hebben ontwikkeld. Het portfolio is geen onderdeel van het afstuderen, maar wordt beoordeeld bij de afronding van de werkervaring (vergelijk de stage bij de voltijd).

Ook de deeltijdse student laat in een individuele meesterproef zien dat hij de opleidingscompetenties beheerst (taakgebied 3 op de voorgrond en 1 en 2 in relatie tot gekozen CMV-vraagstuk). In de meesterproef pakt de student een actuele kwestie of probleem uit de beroepspraktijk aan waarvoor nog geen oplossing voorhanden is. De student kan kiezen tussen een onderzoek of een innovatie & implementatieopdracht. Beide vormen resulteren in een verslag. Het eindproduct wordt door twee examinatoren beoordeeld (de tweede examinerator is de afstudeerconsulent). De opdrachtgever wordt om een beoordelingsadvies gevraagd. Tot slot geeft de student een presentatie die door dezelfde examinatoren wordt beoordeeld.

Realisatie van de beoogde eindkwalificaties

Het panel heeft dertien afstudeerwerkstukken van de voltijd bekeken en zes van de deeltijd. Het panel constateert dat de opleiding met de aanpak van de onderzoeksvaardigheden op de goede weg is. Alle afstudeerwerken die het panel heeft bekeken, zijn minimaal van bachelorniveau. Het panel is positief over de combinatie van groepswerk en individueel werk bij de voltijd, waardoor studenten adequaat op de latere beroepspraktijk worden voorbereid. Alle werkstukken laten zien dat studenten een probleemstelling hebben moeten formuleren en dat zij aan de hand van relevante literatuur tot een oplossing moeten komen. Om de kwaliteit van de afstudeerwerken verder te verhogen zou de opleiding volgens het panel strakker kunnen sturen op het formuleren van probleemstelling en deelvragen. Ook de relatie tussen bronnen en de inhoud is nog erg los. De bronnen zouden nadrukkelijker aan elkaar gerelateerd kunnen worden ('hoor & wederhoor') zodat er een explicietere afweging voor een bij het desbetreffende onderzoek passend denkraam gevormd wordt op basis van inzichten uit meerdere literatuurbronnen. Ook de verantwoording van de keuze voor bepaalde onderzoeksmethoden kan door de studenten beter onderbouwd worden. Het valt het panel verder op dat studenten veelal onderzoeksrapporten en beleidsdocumenten als bronnen gebruiken en deze aanduiden als theorie. De termen 'theorie' en 'literatuur' worden door elkaar gebruikt. Het panel vindt dat in het afstudeerwerk meer aandacht mag zijn voor een theoretische denkkader. Uit het gesprek met de begeleiders komt naar voren dat theorieën wel gedurende de opleiding worden aangeboden en ook ten grondslag liggen aan bijvoorbeeld de meesterproeven, maar nog beter meegenomen kunnen worden in de afstudeerprojecten. Hier kan het pendelen tussen theorie en praktijk versterkt worden. Dit is een aandachtspunt voor de opleiding.

De literatuur die door studenten wordt gebruikt, bestaat vrijwel uitsluitend uit Nederlands materiaal. Met de invoering van het nieuwe curriculum wordt het verplicht om ook Engelstalige literatuur te gebruiken die via Xplora voor studenten goed bereikbaar is (zie standaard 2). Het panel vindt het prima dat studenten bijvoorbeeld meer financieel-economische informatie in hun onderzoeken betrekken en adviseert de opleiding daarbij collega's uit financieel-economische opleiding te betrekken.

Bij de deeltijdse werkstukken valt op dat zij een voorkeur voor bepaalde modellen hebben, die weliswaar relevant zijn, maar niet worden verantwoord. Bij navraag bij de begeleidende docenten bleek dat studenten dicht blijven bij wat ze recent op de opleiding aan onderzoeksmethoden aangeboden krijgen. Aandachtspunt voor de opleiding is om te zorgen dat studenten van het staande curriculum al meer gestuurd worden op het besef van het totaal arsenaal van methoden en de keuze en verantwoording van de best passende methode. De keuze voor een onderzoek of een innovatieproject wordt primair bepaald door de door de werkgever verstrekte opdracht.

Alle afstudeerbegeleiders hebben zelf een masteropleiding afgerond of deskundigheidstraining gevolgd. Het panel is tevreden over de wijze waarop het afstudeerwerk wordt beoordeeld. Er wordt gebruik gemaakt van gestandaardiseerde beoordelingsformulieren waarop de criteria staan vermeld en alle onderdelen worden apart beoordeeld. Het panel kan zich vinden in de beoordelingen die studenten voor hun werk krijgen, al zou het panel zelf soms iets lager cijferen.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat de opleiding CMV een goed toetsstelsel heeft. De onderdelen uit het curriculum worden adequaat getoetst. Voor studenten is duidelijk waaruit de toets bestaat en welke criteria worden gehanteerd. Al deze informatie is in de blokboeken terug te vinden.

De opleiding meet aan het eind van de opleiding of de studenten aan de slag kunnen als beginnende professionals op CMV-gebied. Het panel stelt vast dat de opleiding studenten tot hbo-bachelorniveau opleidt. Het panel vindt dat het afstudeerwerk van studenten uit relevante producten bestaat. Wel vindt het panel dat de probleemformulering, de onderbouwing en de verantwoording in het onderzoeksdeel verbeterd kunnen worden. De opleiding is zeker op de goede weg, maar kan nog een verdiepingsslag maken.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

3 Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel VT: Breda	Oordeel DT: Breda en Den Bosch
1 Beoogde eindkwalificaties	Goed	Goed
2 Onderwijsleeromgeving	Goed	Goed
3 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	Voldoende	Voldoende

Overwegingen en conclusie

Weging van de oordelen op de drie standaarden op basis van de motivering bij de standaarden en volgens de beslisregels van NVAO:

- Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval 'onvoldoende' indien standaard 1 of 3 als 'onvoldoende' beoordeeld wordt. Een 'onvoldoende' bij standaard 1 kan niet leiden tot het toekennen van een herstelperiode door de NVAO.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'goed' zijn indien tenminste twee standaarden als goed worden beoordeeld, waaronder in elk geval in standaard 3.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'excellent' zijn indien tenminste twee standaarden als excellent worden beoordeeld, waaronder in elk geval in standaard 3.

Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande hbo-bacheloropleiding Culturele en Maatschappelijke Vorming van Avans Hogeschool in Breda (vt en dt) en Den Bosch (dt) als **voldoende**.

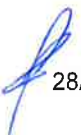

4 Aanbevelingen

Het panel wil de opleiding graag de volgende aanbevelingen meegeven:

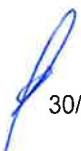
1. Het panel is heel positief over het nieuwe curriculum. In haar streven naar een excellent curriculum zou de opleiding volgens het panel in ieder geval de volgende stappen moeten zetten:
 - de aanzetten voor ondernemerschap verder te concretiseren;
 - een vloeiendere vorm vinden voor het inspelen in het curriculum op maatschappelijke en beleidsmatige ontwikkelingen en de gevolgen die deze hebben voor het CMV-beroep;
 - de werkveldrelatie nog optimaler en innovatiever benutten;
 - de lectoraten gericht op CMV-onderzoek en onderzoeksvaardigheden inzetten;
 - inflatie van het begrip 'theorie' tegengaan door een juist onderscheid te maken tussen verschillende typen literatuur.
2. Het panel adviseert de opleiding er zorg voor te blijven dragen dat CMV voldoende is vertegenwoordigd in de gezamenlijke onderdelen met SPH en MWD.
3. Het panel is positief over het toetsstelsel van de opleiding, maar adviseert om bij het afstuderen een aantal zaken strakker te sturen:
 - het formuleren van probleemstelling en deelvragen;
 - meer aandacht voor een theoretische denkkader;
 - een betere onderbouwing en verantwoording van gebruikte onderzoeksmethoden, modellen en literatuur;
 - stimuleren van het gebruik van meer Engelstalige (of anderstalige) literatuur.

5 Bijlagen

Bijlage 1: Eindkwalificaties van de opleiding

Onder geven wij de overzichtstabel van niveau-indicatoren, waarbij wij de verwantschap met de vijf Dublin descriptoren onderstreept hebben aangegeven.

Niveau	Omschrijving
Niveau D. Verdiepen	<ul style="list-style-type: none"> Kiezen van model voor probleemaanpak, correct uitgevoerd (<u>toepassingsniveau</u>) Oplossingen contextueel adequaat en mogelijk vernieuwend (<u>toepassingsniveau, oordeelsniveau</u>) Correct gebruik van gekozen relevante vakinhoudelijke literatuur (<u>niveau van kennis & inzicht</u>) Eigen adequate en passende normatieve overwegingen (<u>oordeelsniveau, communicatieniveau</u>) Conclusie over verantwoording van keuzes en reflectie (<u>oordeelsniveau, communicatieniveau</u>) Visie op in het beroep voorkomende problemen, het beroep in de maatschappij en zichzelf in het beroep (<u>niveau van leren, oordeelsniveau</u>)
Niveau C: Verantwoorden/beheersen	<ul style="list-style-type: none"> Correcte uitvoering van meer complexe opdracht (<u>toepassingsniveau</u>) Kiezen van model voor probleemaanpak, correct uitgevoerd (<u>toepassingsniveau</u>) Correct gebruik deels gekozen relevante vakinhoudelijke literatuur (<u>niveau van kennis & inzicht</u>) Correcte normatieve overwegingen (<u>oordeelsniveau</u>) Adequate beroepsrelevante handelen/probleemoplossingen (<u>oordeelsniveau</u>) Contextueel adequate verantwoording en reflectie (<u>oordeelsniveau, communicatieniveau</u>) Correcte Conclusies over beroepsdilemma's en kernvragen van het beroep (<u>niveau van leren</u>) Correcte Conclusies over persoonlijk functioneren in beroependomein (<u>niveau van leren</u>)
Niveau B. Beheersen/eigen maken	<ul style="list-style-type: none"> De minder complexe opdracht is correct uitgevoerd (<u>toepassingsniveau</u>) Correcte verwerking van een aan de specifieke beroepsdisciplines overstijgende actuele en enigszins complexe casuïstiek, opdracht, probleem of oefening uit de brede beroepspraktijk van het Social Work (<u>toepassingsniveau</u>) Relevante vakinhoudelijke literatuur (theorieën methoden en procedures) wordt gekend en correct gebruikt (<u>niveau van kennis & inzicht, toepassingsniveau</u>) Aangegeven normatieve overwegingen en dienaangaande analyse worden correct gemaakt (<u>oordeelsniveau, communicatieniveau</u>) De opdracht, de oefening, de interventie m.b.t. het probleem en/of casus, incl. analyse en doelformulering, worden contextueel correct uitgevoerd (<u>toepassingsniveau, oordeelsniveau</u>) De reflectie is contextueel adequaat (<u>niveau van leren</u>) conclusie over het eigen functioneren in het beroependomein (<u>niveau van leren</u>)
Niveau A. Oriënteren	<ul style="list-style-type: none"> Correct operationeel werken (<u>toepassingsniveau</u>) Eenduidige oplossingen (<u>toepassingsniveau, oordeelsniveau</u>) Correct gebruik relevante vakliteratuur (<u>niveau van kennis & inzicht</u>) Correcte normatieve overwegingen (<u>oordeelsniveau, communicatieniveau</u>) Zicht op voorkomende problemen in beroepscontexten (<u>oordeelsniveau</u>) Reflectie op competentieresultaten en wijze van leren (<u>niveau van leren</u>) Conclusie over affiniteit en functioneren in het beroepenveld (<u>niveau van leren</u>)

Overzicht segmenten, competenties en Dublin descriptoren

Segmenten	Competenties CMV	Sociaal Agogische Competenties
A. Agogisch handelen	1. Verkennen, onderzoeken, analyseren	1
	2. Contactleggen en begeleiden	2
	3. Ontwerpen en ontwikkelen	1, 2
	4. Organiseren, netwerken, bemiddelen	3
B. Ondernemend handelen	5. Bedrijfsmatig & organisatiegericht handelen	3
	6. Beleidsmatig & strategisch handelen	3
C. Beroepsontwikkeling	7. Eigen professionaliteit ontwikkelen	6
	8. Het ontwikkelen van de beroepspraktijk en het beroepsmatig handelen	4, 5
	9. Profileren, legitimeren en maatschappelijke steun verwerven	4, 5, 6
		1. Verkennen, analyseren, definiëren
		2. Sociaal-Agogisch handelen in engere zin
		3. Werken in en vanuit een bedrijf of organisatie
		4. De persoon van de professional als instrument
		5. Onderzoek ontwikkelen
		6. Leren
Dublin descriptoren (NVAO)	CMV competenties	
1. Kennis en inzicht	1, 2, 3, 6, 7, 9	
2. Toepassen kennis en inzicht	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9	
3. Oordeelsvorming	1, 3, 6, 7, 9	
4. Communicatie	2, 4, 5, 8, 9	
5. Leervaardigheden	1, 3, 6, 7, 8, 9	

Bijlage 2: Overzicht opleidingsprogramma

Programma 2011 – 2012 voor cohort 2011 – 1e jaar Voltijd

Opleidingsjaar 1				
	Blok 1 <i>Ontmoetingen met doelgroepen</i>	Blok 2 <i>Welzijnswerk van toen tot nu</i>	Blok 3 <i>MWD en professionaliteit (MWD)</i> <i>Gelijkwaardigheid, zeggenschap en support (SPH)</i> <i>Oriëntatie op de leefwereld van burgers (CMV)</i>	Blok 4 <i>Gezinsvoogdij en Jeugdreclassering (MWD)</i> <i>Jeugd en Psychiatrie (SPH)</i> <i>Werken en leren in de vrije tijd van jongeren (CMV)</i>
Taak-1 Project	3 STP	3 STP	3 STP	3 STP
Taak-2 Individueel	3 STP (inclusief introductie en voorbereiding vrijwilligerswerk)	1 STP		1 STP
Leerstof (kennis en vaardigheden)	9 STP	10 STP	11 STP	10 STP
vrijwilligerswerk		1 STP	1 STP	1 STP
totaal	15 STP	15 STP	15 STP	15 STP

Opmerking: de onderverdeling van de studiepunten voor de onderwijseenheid leerstof is opgenomen in de betreffende blokboeken.

Programma 2011-2012 voor cohort 2011- 1^e jaar voltijd verkorte route

Bij ASB komen studenten die in het bezit zijn van een *WEB-diploma niveau 4 van een MBO-agogische opleiding* in aanmerking voor het volgen van een verkorte route. Of de student deze verkorte route ook daadwerkelijk gaat volgen, is een keuze die de individuele student maakt op basis van het intakegesprek dat wij met hem voeren. Studenten die aan de vereisten voldoen en die deel in de verkorte route willen instromen, moeten deelnemen aan een (zwaarwegend) adviserend intakegesprek. Het intakegesprek is er op gericht om vast te stellen of de keuze voor verkorte route voor de betreffende student een juiste (kansrijke) is. In het gesprek worden niveau en motivatie van de betreffende student getoetst en wordt nagegaan of de student zich bewust is van de betekenis van het studeren in een verkorte route, mede in het licht van de voorwaarde dat binnen de verkorte route de student binnen één jaar zijn propedeuse moet hebben behaald. Bij de deeltijdse opleiding geldt dat de student om de verkorte route te kunnen volgen ook over een relevante praktijkplaats moet beschikken. Bij CMV stromen jaarlijks slechts enkele studenten in de verkorte route in. In 2011-2012 stroomden geen voltijdstudenten in de verkorte route in en in Breda twee deeltijdstudenten. ASB voert de intakegesprekken voor al haar verkorte routes. Tussen de 10% en 20% van de kandidaten ziet af van instroom in de verkorte route op basis van het intakegesprek.

Bij de verkorte route is er geen sprake van rechtstreekse toegang tot het tweede jaar. Studenten volgen in hun eerste inschrijvingsjaar een programma dat is opgebouwd uit een combinatie van onderwijseenheden van het eerste en tweede studiejaar van de opleiding. Gedurende dit eerste inschrijvingsjaar kennen de studenten een eigen leeromgeving, ze worden ingedeeld in eigen klassen en een bijbehorend docententeam.

De vaststelling welke onderdelen wel en welke onderdelen niet zijn vrijgesteld, vindt plaats op basis van een inhoudelijke vergelijking van de competentiesets en de daarop gebaseerde onderwijsprogramma's van de betreffende Mbo-opleidingen en de opleiding CMV.

Schematisch ziet de verkorte route er als volgt uit:

Omvang	ASB CMV voltijd	ASB CMV deeltijd
te volgen propedeuse-onderdelen	25 EC	22 EC
Vrijstellingen propedeuse	35 EC	38 EC
Te volgen onderdelen 2 ^e leerjaar	35 EC	38 EC
Vrijstellingen 2 ^e leerjaar	25 EC	22 EC

Voor een gedetailleerd overzicht van de te volgen programma 2011-2012 verwijzen we naar de onderstaande tabel:

Opleidingsjaar 1 van de verkorte route			
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
GP-VK-102-2 Communiceren 4 STP	GP-VK-104 Plannen maken 4 STP	CMV-V-102-2 Cultuur 5 STP MWD-V-203 Schulden 4 STP SPH-V-201 Rehabilitatie 5 STP	MWD-V-201-2 Psychosoc 2 4 STP MWD-V-204-2 Justitieel 2 4 STP MWD-VK-222 Psychopat2 3 STP SPH-V-203-2 Leefmilieu 5 STP SPH-V-202 -2 Jeugd 5 STP
GP-V-103 Kijken en doorzien 5 STP	CMV-V-101 Activeren MWD-V-101-2 Psychoc 1 SPH-V-102-2 Psychiatrie 5 STP	GP-V-202 Organisatie 5 STP	CMV-V-201-3 Burgerschap 5 STP CMV-V-202 Participatie 5 STP
GP-V-106 Signaleren 5 STP	GP-V-203-3 Normatieve professionaliteit en recht 5 STP	GP-V-204-2 Diversiteit 5 STP	GP-VK-207 Stagevoorbereiding 3 STP
SLB-VK-110 Studieloopbaanbegeleiding 2 STP		SLB-VK-210 Studieloopbaanbegeleiding 2 STP	

Programma 2011 – 2012 voor cohort 2010 – 2e jaar Voltijd

Opleidingsjaar 2			
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
MWD-V-201-2 Psychosoc 2 4 STP MWD-V-203 Schulden 4 STP SPH-V-201 Rehabilitatie 5 STP CMV-V-201-3 Burgschap 5 STP	MWD-V-202-3 Psychopat 2 3 STP MWD-V-204-2 Justitieel 2 4 STP SPH-V-202-2 Jeugd 5 STP CMV-V-202 Participatie 5 STP	BPV-V-210 Beroepspraktijkvorming 12 STP	
SPH-V-203-2 Leefmilieu 5 STP CMV-V-203-2 Beleidsbeïnvloeding 5 STP			
GP-V-201-2 Zelfregulatie GP-V-203-3 Normatieve professionaliteit en recht 5 STP	GP-V-201-2 Zelfregulatie GP-V-203-3 Normatieve professionaliteit en recht 5 STP	GP-V-202 Organisatie 5 STP	GP-V-204-2 Diversiteit 5 STP
	GP-V-207 Stage voorbereiding 4 STP	KP-V-200 e.v. Keuzeprogramma's 3 STP	KP-V-200 e.v. Keuzeprogramma's 3 STP
SLB-V-210 Studieloopbaanbegeleiding			3 STP

Programma 2011 – 2012 voor cohort 2009 reguliere route en cohort 2010 verkorte route – 3e jaar Voltijd

Opleidingsjaar 3			
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
BPV-V-310 Beroepspraktijkvorming			45 STP
KP-V-300 e.v. Keuzeprogramma's	KP-V-300 e.v. Keuzeprogramma's	KP-V-300 e.v. Keuzeprogramma's	5 STP
GP-V-301 Kernvragen van het beroep			6 STP
SUP-V-301 Supervisie			4 STP

Programma 2011 – 2012 voor cohort 2008 reguliere route en cohort 2009 verkorte route – 4e jaar Voltijd

Opleidingsjaar 4			
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Minoren		Afstudeertraject	
Min-V-401-3 Werken in gedwongen kader Min-V-402-3 GGZ Agoog Min-V-403-4 Jeugd Min-V-404-3 Creative Social Worker Min-V-406 LVB Min-V-409 Vrije Minor Keuze 30 STP		AT-V-401-2 Meesterproef 14 STP AT-V-402-2 Afstudeerproject 14 STP 28 STP	
		SLB-V-410 Studieloopbaanbegeleiding 2 STP	

Opleidingsjaar 1				
	Blok 1 <i>Ontmoetingen met doelgroepen</i>	Blok 2 <i>Welzijnswerk van toen tot nu</i>	Blok 3 <i>MWD en professionaliteit (MWD)</i> <i>Gelijkwaardigheid, zeggenschap en support (SPH)</i> <i>Oriëntatie op de leefwereld van burgers (CMV)</i>	Blok 4 <i>Gezinsvoogdij en Jeugdreclassering (MWD)</i> <i>Jeugd en Psychiatrie (SPH)</i> <i>Werken en leren in de vrije tijd van jongeren (CMV)</i>
Taaksturing	6 STP	6 STP	3 STP	3 STP
Passend werk			4 STP	4 STP
Leerstof (kennis en vaardigheden)	9 STP	9 STP	8 STP	8 STP
totaal	15 STP	15 STP	15 STP	15 STP

Programma 2011-2012 voor cohort 2011 1e jaar deeltijd verkorte route

Propedeuse		Beroepsvormende fase	
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
MWD-D-101 Intake SPH-D-102-2 Psychiatrie CMV-D-101-2 Activeren 4 STP	MWD-DK-122 Psychopat2 SPH-D-203 Leefmilieu CMV-D-102-3 Cultuur 4 STP	MWD-D-204-2 Justitieel 2 SPH-D-202 Jeugd CMV-D-201-2 Burgerschap 4 STP	MWD-D-201-3 Psychosoc 2 SPH-D-201 Rehabilitatie CMV-D-202-2 Participatie 4 STP
GP-D-106 Signaleren 4 STP	GP-DK-109 Zelfregulering Psych. Stromingen 4 STP	GP-D-202 Werken in en vanuit een organisatie 4 STP	GP-D-203 Normatieve professionaliteit en recht 4 STP
BPV-DK-110 Beroepspraktijkvorming Inclusief reflectietraining en onderzoeksvaardigheden 12 STP		BPV-DK-210 Beroepspraktijkvorming 12 STP	
SLB-DK-110 Studieloopbaanbegeleiding 2 STP		SLB-DK-210 Studieloopbaanbegeleiding 2 STP	

Programma 2011 – 2012 voor cohort 2010 – 2e jaar Deeltijd

Opleidingsjaar 2			
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
MWD-D-201-3 Psychosoc 2 SPH-D-203 Leefmilieu CMV-D-201-2 Burgerschap 4 STP	MWD-D-202-3 Psychopat 2 SPH-D-202 Jeugd CMV-D-202-2 Participatie 4 STP	KP-D-200 e.v. Keuzeprogramma's 4 STP	MWD-D-204-2 Justitieel 2 SPH-D-201 Rehabilitatie CMV-D-203 Beleidsbeïnvloeding 4 STP
	GP-D-201-2 Educatie en zelfregulatie 4 STP	GP-D-202 Werken in en vanuit een organisatie 4 STP	GP-D-203 Normatieve Professionaliteit en recht 4 STP
BPV-D-210-2 Beroepspraktijkvorming			
Incl: reflectietraining 2			28 STP
SLB-D-210 Studieloopbaanbegeleiding			4 STP

Programma 2011 – 2012 voor cohort 2009 reguliere route en cohort 2010 verkorte route – 3e jaar Deeltijd

Opleidingsjaar 3			
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
GP-D-302-3 Participeren 4 STP	MAJOR MWD-D-301-2 Schuldhulpverlening aan gezinnen SPH-D-301-3 Gespreksvoering CMV-D-301 Ondernemingsplan 4 STP	GP-D-303-2 Onderbouwen en verantwoorden 4 STP	GP-D-304-3 Onderzoek en innovatie 6 STP
	GP-D-301-4 Diversiteit 4 STP	KP-D-200 e.v. Keuzeprogramma's 4 STP	
SUP-D-301 Supervisie			4 STP
SLB-D-310 Studieloopbaanbegeleiding			2 STP
BPV-D-310-2 Beroepspraktijkvorming			28 STP

Programma 2011 – 2012 voor cohort 2008 reguliere route en cohort 2009 verkorte route – 4^e jaar Deeltijd

Met ingang van dit studiejaar zal ook bij de deeltijd in de eerste helft van het schooljaar een minor worden aangeboden.

Opleidingsjaar 4			
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Minoren			
MIN-D-402-3 GGZ Agoog MIN-D-403-2 Jeugd MIN-D-406 LVB (alleen in Breda) MIN-D-404 Creatieve social worker MIN-D-409-2 Vrije Minor Keuze MIN-D-410-3 Management en Leidinggeven 30 STP		AT-D-402 Meesterproef 15 STP	
		SLB-D-410 Studieloopbaanbegeleiding 2 STP	
		BPV-D-410-3 Beroepspraktijkvorming 13 STP	

Bijlage 3: Deskundigheden leden visitatiepanel en secretaris

Nadere informatie over de achtergronden van de leden van het beoordelingspanel en secretaris:

De heer drs J. Loovers, voorzitter

De heer Loovers is voornamelijk ingezet vanwege zijn expertise op het gebied van onderwijs in maatschappelijk en welzijnswerk, sociaal pedagogische hulpverlening en culturele en maatschappelijke vorming. Sinds 1 januari 2012 is hij voorzitter van de landelijke Stichting Sociale Professionaliteit. Deze stichting ontwikkelt een landelijk digitaal platform m.b.t. de sociale beroepen. Hogescholen, werkveldinstellingen en overheden kunnen gebruik maken (halen en brengen) van dit platform dat zich richt op het werkgebied de sociale beroepsbeoefenaar. Eveneens sinds 1 januari 2012 is hij programmaraad-secretaris van de in ontwikkeling zijnde HBO-Master Onderwijskundigleiderschap voor ROC-managers en ROC-docenten. De programmaraad is eindverantwoordelijk voor de hele master, zoals ontwerpen, ontwikkelen, waarborgen van continuïteit. Naast programma-secretaris is hij verantwoordelijk voor het visitatie klaarmaken van deze master. De heer Loovers heeft vanuit opleiding en werkervaring kennis van en ervaring met de accreditatiesystematiek.

Opleiding:

2004 – 2006	Tweejarige coachcursus bureau GREEP, Woerden
1977 – 2003	Diverse interne en externe managementcursussen (o.a. Interstudie, GITP) tijdens de loopbaan
1978 – 1984	Nederlandse Taal en Letterkunde (doctoraal) en bijvak Pedagogiek, Rijksuniversiteit Utrecht
1965 – 1978	Nederlandse Taal en Letterkunde MO-A en MO- B, Noordelijke Leergangen
1960 – 1965	Hervormde Kweekschool Assen

Werkervaring:

2012 – heden	voorzitter van de landelijke Stichting Sociale Professionaliteit.
2012 – heden	programmaraad-secretaris van de in ontwikkeling zijnde HBO-Master Onderwijskundigleiderschap voor ROC-managers en ROC-docenten.
2009 – 2010	vast lid van visitatiepanels voor in totaal 8 visitaties van de Vlaamse bacheloropleidingen Orthopedagogie en de bachelor na bacheloropleidingen voor resp. Educatieve Benadering van Personen met Autismespectrum stoornissen en Orthopedagogisch Management in opdracht van VLHORA (Vlaamse Hogescholenraad) te Brussel.
2006 – 2009	lid van verschillende visitatiepanels voor in totaal 15 visitaties van sociale opleidingen CMV, MWD en SPH van hogescholen in opdracht van NQA, Utrecht.
2005 – 2011	als coach/adviseur en als projectleider freelance verbonden aan de Hogeschool Windesheim te Zwolle. Het projectleiderschap betreft aparte projecten nl.:
	- projectleider project SoziO-kennistoetsen, uitgeverij SWP, Amsterdam (2007 – 2010)
	- ontwikkelen van een Windesheim HBO service- en innovatiecentrum te Harderwijk (2007 – 2010).
	- ontwikkelen van geïntegreerd concept voor Creatieve Industrie binnen de Hogeschool Windesheim (2006 – 2009);
	- ontwikkelen van een Windesheim HBO service- en innovatiecentrum te Hardenberg (2006 – 2007);

- 2002 – 2005 instellingsdirecteur
(functies vanaf 1977 waren bij Hogeschool Windesheim of rechtsvoorgangers)
- 2000 – 2002 afdelingsdirecteur CMV, MWD, SPH
- 1998 – 2000 clusterdirecteur SPH en CMV/MWD
- 1994 – 1998 opleidingsdirecteur SPH
- 1986 – 1994 studierichtingsleider HBO-J / SPH
- 1984 – 1986 adjunct-directeur HBO-Jeugd welzijns werk
- 1979 – 1984 coördinator examenjaar HBO-Jeugd welzijns werk
- 1977 – 1984 docent Nederlands HBO-Jeugd welzijns werk
- 1977 – 1978 leraar Nederlands MBO
- 1975 – 1977 leraar Nederlands MAVO
- 1966 – 1975 onderwijzer basisonderwijs

Diversen:

- 2009 – heden lid van de Raad van Toezicht Baalderborg Groep (instelling verstandelijk gehandicapten- en ouderenzorg)
- 2008 – heden projectleider project / Socio Kennistoetsen, uitgeverij SWP, Amsterdam
- 2008 – 2011 voorzitter redactieraad vakblad SoziO-SPH
- 2006 – 2008 hoofdredacteur vakblad SoziO-SPH
- 2003 – 2009 lid Raad van Toezicht woonzorgcentrum "Avondlicht" te Dedemsvaart
- 2001 – 2009 lid Raad van Toezicht "Travers" te Zwolle (instelling voor maatschappelijk welzijn)
- 2001 – 2005 lid Sectoraal Advies College (SAC/HBO-raad)
- 1999 – 2005 lid Sectorraad Hoger Sociaal Agogisch Onderwijs (HBO-raad)
- 1996 – 2000 lid afdelingsbestuur onderwijsvakbond CNV
- 1993 – 1997 secretaris van de Vereniging voor Christelijk Basisonderwijs te Avereest
- 1990 – 2006 redactielid vakblad SoziO-SPH (Landelijk vakblad voor sociale en pedagogische beroepen)

Mevrouw Dr. S.J. Trienekens

Mevrouw Trienekens is ingezet vanwege haar deskundigheid op het gebied van culturele en maatschappelijke vorming. Na haar promotie in de cultuursociologie aan de Universiteit van Tilburg op het proefschrift: Urban Paradoxes: lived citizenship and the location of diversity in the arts in 2004 was zij van 2007 tot 2011 Lector Burgerschap en Culturele Dynamiek aan de Hogeschool van Amsterdam. Momenteel verricht zij haar onderzoek (naar burgerschap, diversiteit en de kunsten) in opdracht van culturele organisaties, gemeenten en woningcorporaties vanuit haar onderzoeksbureau Urban Paradoxes. Voor deze visitatie heeft mevrouw Trienekens onze handleiding voor panelleden ontvangen en in een voorbereidende vergadering is zij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

- 1999 – 2004 Universiteit van Tilburg, Departement der Sociale Wetenschappen. Promotie
- 1992 – 1997 Universiteit van Amsterdam, Sociale Geografie. MA in politieke geografie

Werkervaring:

- 2004 – heden Urban Paradoxes, eigen onderzoeksbureau, sinds medio 2011 fulltime
- 2007 – 2011 Domein Maatschappij en Recht, Hogeschool van Amsterdam.
Lector "Burgerschap en Culturele Dynamiek".

- 2004 – 2007 Faculteit der Historische en Kunstwetenschappen, Erasmus Universiteit Rotterdam. Wetenschappelijk docent Master Media en Journalistiek.
- 2003 – 2004 Media and Communications, Goldsmiths College, University of London. Visiting lecturer Media, Race and Nation.
- 1999 - 2004 Universiteit van Tilburg, Departement der Sociale Wetenschappen. Promovenda.
- 1997 - 1999 Regioplan Onderzoek, Advies en Informatie, Amsterdam. Onderzoeker bij sociaaleconomisch beleidsonderzoeksbureau.

Overig:

- 2011 – heden PAR (Programma Advies Raad) Erfgoedarena. Adviesraadlid.
- 2009 – 2010 Commissie Subsidieregeling Innovatie Cultuuruitingen, Ministerie van OC&W. Commissielid.
- 2009 Kunst en Cultuur voor je Wijk-Festival. Movisie. Prijsuitreiking 24 november 2009. Jurylid.
- 2006 – 2009 Stichting Vorming Multicultureel Kader, Promotiekamer (Ruben Gowricharn, Universiteit van Tilburg). Referent.
- 2008 Erfgoed Nederland. Lid adviesraad voor beleidsvisie op diversiteit.
- 2006 – 2008 Stedelijk Museum, Amsterdams Historisch museum en het Verzetsmuseum. Lid klankbordgroep 'Stad en Taal', project gericht op NT2' ers.
- 2006 – 2008 Dienst Kunst en Cultuur, Gemeente Rotterdam. Lid klankbordgroep Evaluatie-onderzoek Actieplan Cultuurbereik.
- 2006 – 2007 Universiteit Leiden en Universiteit van Antwerpen. Lid Postcolonial Platform.
- 2006 – heden Community Arts Lab, Vrede van Utrecht. Sinds 2011 ook voor CAL-XL. Adviesfunctie: o.a. reflectie op conferenties, bijdrage website, advies over onderzoek.
- 2006 – 2007 Vlaams Theater Instituut & Kunst en Democratie, Brussel. Lid klankbordgroep Tracks – onderzoek/publicatie diversiteit in Vlaamse kunstsector.
- 2005 – 2009 Stichting De Theaterstraat, Rotterdam. Bestuurslid (secretaris).
- 2005 – 2007 Lectoraat Popkunst van Merlijn Twaalfhoven, Hogeschool voor de Kunsten, ArtEZ. Lid Kenniskring.
- 2005 – 2007 Vlaams Theater Instituut, Brussel. Lid klankbordgroep 'Culturele Diversiteit'.
- 2005 + 2006 Europese Commissie, Brussel. Expert voor NEST (New and Emerging Science and Technology) Pathfinder-initiatief. "Cultural Dynamics", onderdeel van het EU 6th Framework Programme.

Publicaties:

Boeken en artikelen:

2012 (te verschijnen)

- 'Geleefd burgerschap. Alternatieve visies op burgerschap' (werktitel). Amsterdam: SWP. Met Ruben Gowricharn & Dirk Willem Postma (red).
- 'Who wants to feel White?' Race, Dutch Culture and Contested Identities, in: Angela P. Harris (ed.) *Race and Equality Law*. Farnham: Ashgate Publishing Group. (reprint). Met Philomena Essed.
- 'Strategies and aesthetics: Responses to exclusionary practices in the public art sector'. In: Philomena Essed & Isabel Hoving (eds). *Dutch Racism. Historical, Global, Local perspectives*. Thamyris Publishers. Met Eltje Bos.

2011

- Culturele interventies in krachtwijken. Amsterdam: SWP. Met Willemien Dorresteyn en Dirk Willem Postma.

2010

- 'Verbinden door te ontwrichten', pp. 22-29 in: Boekman 82, Community Art. Met Dirk Willem Postma.

2009

- 'Veldwerk en terrorisme', pp. 220-224 in: Rik Pinxten, Mensen. Een inleiding in de Culturele Antropologie. Leuven: LannooCampus.
- 'Stad en Taal: de relatie tussen kennis en thuis voelen' pp. 30-50 in: Cultuur + Educatie 25. Utrecht: Cultuurnetwerk. Met Niels Vlasman.
- 'Kunnen leven met onoplosbare verschillen. Cultuurparticipatie als procesgenerator' pp. 40-52 in: Marjolein Bultynck (red.) 360° Participatie. Brussel: DEMOS vzw.
- Kunst in het hart van de samenleving: over burgerschap en culturele dynamiek. Openbare les. Amsterdam: HvA

2008

- Culturele interventies in de wijk. In: Rooilijn jg.41(nr.3) 2008, pp.212-217.
- 'Who wants to feel White?' Race, Dutch Culture and Contested Identities. In: Journal of Ethnic and Racial Studies, Vol.31(1), January 2008, pp. 52-72. Met Philomena Essed.

2006

- Kunst en sociaal engagement: een analyse van de relatie tussen kunst, de wijk en de gemeenschap. Cultuur + Educatie 17. Utrecht: Cultuurnetwerk.
- Making sense of diverse collectivities in contemporary cities: (Re)considering cultural identities, citizenship and role of the arts. In: A Prior Magazine, no.13, pp.133-143.
- The struggle over cultural diversity in the arts. In: Vendela Heurgren & Mikael Morberg (eds.) Arts and Diversity. Policies, Research and Practice. Botkyrka: Mångkulturellt Centrum. pp.21-33.
- Burgerschap: Conflict, kunst en dramaturgie. In: Underground Theory, 2006, pp. 41-51.

Onderzoeksrapporten:

2011

- Wrikken aan beeldvorming. Uitgave: Kosmopolis Rotterdam/CAL XL.
- Een muzikaal web over Rotterdam: sociale en muzikeducatieve effecten van Music Matters. Uitgave: Stichting Music Matters Rotterdam. Met Nelly van der Geest & Letty Ranshuysen.
- KOLENKIT – CASCOLAND. Onderzoek naar de sociale dynamiek van het Kolenkitproject van kunstenaarscollectief Cascoland. Tussentijdse rapportage, maart 2011. Amsterdam: HvA Maatschappij en Recht.
- Noord Verandert, kijk maar! Verslag impactonderzoek Noord Verandert. December 2010. I.o.v. Stichting DOEN. Amsterdam: HvA Maatschappij en Recht.

2009

- Cultural interventions and multi-disciplinary teams to enhance 'feeling at home' in Krachtwijken. November 2009. Amsterdam: HvA Maatschappij en Recht.
- Analyse kunstpraktijk van Amsterdamse Woningcorporaties. November 2009. Amsterdam: HvA Maatschappij en Recht.
- De zingende stad. I.o.v. Yo! Opera. Uitgave: Hogeschool van Amsterdam, Domein Maatschappij & Recht.

2008

- 'Meebewegen': over methodiek, diversiteit en het democratiserend vermogen van community art. Rotterdam: Kosmopolis.
- Codes en ambities. Over hiphopcultuur en de bezoekers van de SKVR-jongerenactiviteiten. Rotterdam: SKVR.

2007

- Wijkkracht: het versterken van substedelijke netwerken en burgerschapsdynamiek door het kunstproject Eten is Weten in Delfshaven. pp. 61-69 in: Theaterstraat (ed.) Eten is Weten: verhalen rond de kookpotten van Delfshaven. Rotterdam, juni 2007.
- 180° Spin-off van diversiteitprojecten in de cultuursector. Rotterdam: Netwerk CS.

Mevrouw C.M. Pollmann

Mevrouw Pollmann is voornamelijk ingezet vanwege haar deskundigheid op het gebied van onderwijs en vormingswerk. Zij heeft een ruime ervaring in het werkveld met betrekking tot maatschappelijk welzijn en interculturele arbeidsprojecten. Mevrouw Pollmann heeft diverse publicaties op haar naam staan, onder meer Handleiding Kwaliteitsstelsel, columns en diverse artikelen. Mevrouw Pollmann heeft vanuit opleiding en werkervaring kennis van de accreditatiesystematiek. Daarnaast is zij aanvullend individueel geïnstrueerd over het proces van accreditatie in het hoger onderwijs en de werkwijze van NQA.

Opleiding:

- 1978 – heden Cursussen en trainingen op postacademisch en postdoctoraal niveau op het gebied van management, informatica en automatisering, projectmanagement, timemanagement, schrijversvakschool.
- 1976 – 1978 Voortgezette Opleiding Amsterdam
- 1966 – 1970 Sociale Academie den Elzent, Eindhoven
- 1961 – 1966 MMS b

Werkervaring:

- 1994 – heden Werkzaam vanuit de eigen BV als (interim) manager in de functie van
- directie arbeidsvoorziening Nijmegen, verantwoordelijk voor de uitvoering van de reorganisatie van het bureau in kleinere klantgericht werkende eenheden in Nijmegen. Tevens coach van enkele leidinggevenden bij het arbeidsbureau.
 - hoofd afdeling Grondzaken, Economie en Werkgelegenheid Stadsdeel Westerpark in Amsterdam, verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding, integrale aanpak en begeleiding van grotere projecten.
 - projectmanager werkgelegenheid Amsterdam vanuit de deelgemeente taakstellend verantwoordelijk voor de resultaten Ook het tot stand brengen van productieve samenwerkingsverbanden met arbeidsvoorziening en de sociale dienst enerzijds en werkgevers en ondernemers anderzijds behoorde tot de taken.
 - projectleider Landelijk kwaliteitsstelsel Kinderopvang, verantwoordelijk voor de ontwikkeling van normen, een toetsingsstelsel en draagvlak bij de landelijke kinderopvang. Thans werkzaam aan de implementatie van het stelsel.
 - hoofd afdeling wonen en welzijn dienst wijkzaken gemeente Tilburg in samenwerking met de gebiedsteams verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van de afdeling, werkend met het zogenoemde Tilburgse model.
 - leidinggevende projectontwikkeling Plan van Herstel in het Oude Noorden in opdracht van de bestuursdienst Rotterdam. Een project dat zich richt op de problematiek van Marokkaanse gezinnen in het Oude Noorden. Een integrale aanpak is ontwikkeld, waarbij gewerkt is aan de verbetering van de positie van de gezinnen op de terreinen van werken, vrije tijd, hulpverlening en justitie.

- hoofd afdeling trajectbemiddeling langdurig werkzoekenden bij de dienst Werkstad, gemeente Rotterdam, verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding. Klantgerichtheid van de medewerkers bevorderen, in samenwerking met diverse externe partners bijdragen geleverd aan de ontwikkeling van trajecten voor werkzoekende jongeren.

- 1988 – 1994 Directeur Landelijke Stichting Ambulante Fiom Den Bosch.
 1982 – 1988 Gemeenteraadslid en Wethouder, gemeente Liempde, portefeuilles ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, sociale zaken, welzijn en milieu.
 1981 – 1986 Adjunct directeur Hogeschool De Horst, Driebergen
 1970 – 1981 Actief geweest als docent, supervisor, regionaal consultant, vormingswerkster en ondernemer van een kleine, coöperatieve winkel-werkplaats.

Overig:

Geven van inleidingen (momenteel vooral op het terrein van kwaliteitsbeleid), trainingen en individuele coaching voor leidinggevenden.

- 2012 – heden Gemeenteraadslid en fractievoorzitter in de gemeente Boxtel, belast met de portefeuille bestuurlijke zaken en lid van het seniorenconvent
 1992 – heden voorzitter of bestuurslid in diverse organisaties zoals de Rutgersstichting, de Annie van Dieren School, het PON (Provinciaal Opbouworgaan Noord Brabant), Delta, Stichting Welzijn Boxtel;
 deelnemer van een denktank volksgezondheid en provinciaal beleid;
 momenteel bestuurslid bij Mezzo, bestuurslid bij de Nederlandse Vereniging van Toezichthouders in de Kinderopvang en Voorzitter van de Stichting Kinderopvang in Barendrecht.

De heer A.H. Wesdijk

De heer Wesdijk is ingezet als studentlid. Hij volgt de opleiding hbo-bachelor CMV bij Hogeschool Utrecht, waar hij lid is van de opleidingscommissie (voorzitter geweest tot september 2011), OC Ambassadeur Faculteit Maatschappij & Recht (coach voor OC's), voorzitter Vereniging MUST (medezeggenschapsvereniging HU-studenten met momenteel 10 van 10 zetels in CMR). De heer Wesdijk is representatief voor de primaire doelgroep van de opleiding en beschikt over studentgebonden deskundigheden met betrekking tot de studielast, de onderwijsaanpak, de voorzieningen en de kwaliteitszorg bij opleidingen in het domein. Voor deze visitatie is de heer Wesdijk aanvullend individueel geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

- 2009 – 2012 hbo bachelor CMV (Social Management) – Hogeschool Utrecht

Werkervaring:

- 2006 – 2010 Projectmanager / Consulent Stichting Stade (welzijnsorganisatie)
 2010 – 2011 Projectmanager Nationaal Ouderenfonds
 2011 – 2012 Studentlid Interne Audit Institute for Business Economics (HU)
 2011 – 2012 Voorzitter Vereniging MUST, medezeggenschapsvereniging HU
 2010 – 2012 De Participatiemanager, eenmanszaak inburgering, dagvoorzitterschap e.d.

Mevrouw drs. P. Göbel, NQA-auditor

Mevrouw Göbel is ingezet als NQA-auditor. Zij heeft meer dan tien jaar ervaring met visiteren in bijna alle sectoren van het hbo. Ze heeft bij Lloyd's auditcursussen gevolgd. Verder heeft zij twintig jaar ervaring met ontwikkelen van onderwijsprogramma's, lesgeven en beoordelen van studenten en met management in het hoger beroepsonderwijs in uiteenlopende sectoren. Mevrouw Göbel heeft in het najaar van 2010 deelgenomen aan de training van de NVAO en is gecertificeerd secretaris.

Opleiding:

1976 – 1979 Rijksuniversiteit Utrecht, Nederlandse taal- en letterkunde
1971 – 1976 Tweedegraads lerarenopleiding: Nederlands en Engels

Werkervaring:

2005 – heden secretaris en adviseur Raeflex
2004 – heden senior auditor en adviseur NQA
2000 – 2004 Medewerker kwaliteitszorg bij de HBO-raad
1997 – 2000 Projectleider bij de afdeling Onderwijszaken van de Saxion Hogeschool Enschede
1994 – 1997 Directeur van het instituut Welzijn en Arbeid bij de Saxion Hogeschool Enschede
1993 – 1995 Studentendecaan en vertrouwenspersoon bij de sectoren Welzijn en Arbeid,
Lerarenopleiding Basisonderwijs en Conservatorium
1987 – 1993 Studentendecaan en vertrouwenspersoon bij de sector Economie Saxion Hogeschool
Enschede
1980 – 1993 Docent taalbeheersing bij de sector Economie Saxion Hogeschool Enschede

Overig:

2006 - 2011 lid hoofdbestuur VVAO

Bijlage 4: Bezoekprogramma

Dag 1

Tijdstip	Programmaonderdeel	Deelnemers
12.30 – 13.30 uur	Lunch en kennismaking	Panel
13.30 – 18.30 uur	Materiaalbestudering: - Studiemateriaal - Studentmateriaal - Alle door NQA geselecteerde scripties Spreekuur en rondleiding (+ ½ uur, tijd in overleg)	Panel

Dag 2

Tijdstip	Programmaonderdeel	Deelnemers (maximaal 6 à 8)
08.30 – 09.15 uur	Blok Inhoud I: afstuderen	Docenten + externe begeleiders/beoordelaars (werkveldvertegenwoordigers) van de 4 door de opleiding geselecteerde afstudeerproducten
09.30 – 10.15 uur	Blok Inhoud II: afstudeerfase	Studenten afstudeerfase en alumni (afgestudeerd max. 2 jaar), zo mogelijk van de vier door de opleiding geselecteerde afstudeerproducten
10.30 – 11.15 uur	Blok Inhoud III: propedeuse en hoofdfase	Studenten propedeuse en hoofdfase
11.30 – 12.15 uur	Gesprek met docenten	Vertegenwoordiging docententeam: spreiding naar studie jaren, vakgebieden, speciale taken (zoals begeleiding, lectoraat)
12.15 – 13.15 uur	Lunchpauze + overleg / extra bestuderen materiaal	Panel
13.15 – 14.00 uur	1 ^e gesprek met opleidingsmanagement	Opleidingsmanagement
14.15 – 15.00 uur	Blok Borging	Examencie, toetscie, opleidingscie, curriculumcie, et cetera
15.15 – 15.45 uur	Eventuele extra gesprekken	Nader bepaald door het panel
15.45 – 16.45 uur	Beoordelingsoverleg Panel	Panel
16.45 – 17.30 uur	2 ^e gesprek opleidingsmanagement, inclusief afronding	Opleidingsmanagement, mogelijk aangevuld met enkele 'kerndocenten'

Gegevens gespreksdeelnemers				
Bestuurders	Naam	Functie		
	Drs. Ine van Zon	Directeur		
	Ir. Harrie de Werd	Adjunct-directeur		
	Dr. Juul Cornips	Voorzitter Opleidingsteam CMV		
Studenten	Naam	Vooropleiding	VT/DT	Studiejaar in 1112
	Marloes Brugman	MBO4 Onderwijsassistent	VT	Jaar 1
	Regilio Sabajo	Havo	VT	Jaar 2
	Sil Sanders	Havo	VT	Jaar 3 Stage
	Chantal Verstraten	Havo	DT- Breda	Jaar 1
	Christine Hak	MBO4 SPW	DT- Breda	Jaar 1 VK
	Jeroen Schotting	MBO4 SCW	DT- Breda	Jaar 3 (VK)
Docenten	Naam			
Afstuderen	Naam	Taken		
	Wesley Robbe MA	Begeleider Meesterproef VT Benckhuijsen / Van Drunen		
	Anita Uitzetter	Begeleider Project VT Benckhuijsen / Van Drunen / Begeleider Meesterproef DT Parren		
	Drs. Marjolein van Oosterbos	Beoordelaar Meesterproef VT Benckhuijsen / Van Drunen		
	Joyce Koolen MSc	Beoordelaar Project VT Benckhuijsen / Van Drunen		
	Maartje van der Lee MSc	Begeleider Meesterproef DT Pijnenburg		
	Drs. Andrea van Dijk	Beoordelaar Meesterproef DT Pijnenburg / Parren		
Docenten	Naam	Studieonderdelen, jaren	Taken	
	Drs. Youssef Azghari	VT/DT CMV en GP, Afstuderen DT	Academische werkplaats Diversiteit, Lectoraat	
	Drs. Hayati Akdag	VT/DT CMV en GP, SLB/BPV DT, Afstuderen		
	Drs. Collin den Braber	VT CMV en GP	Relatiebeheer Internationalisering	
	Drs. Joep Debeij	Taaksturing VT jaar 1, Minor, Blokleder jaar 1 blok 1 en 4, vooral jaar 1 en 2 VT	Onderwijsontwikkeling	

	Drs. Thea van Kempen	Taaksturing DT jaar 1 en 2, SLB/BPV DT, Minor	Avans Ondernemerscentrum, Onderwijsontwikkeling Onderwijsontwikkeling, heeft masteropleiding net afgerond
	Maartje van der Lee MSc	VT/DT CMV, Minor, Afstuderen DT	
	Jan Piet Rolle	Programmaleider Afstuderen VT, VT CMV en GP, Blokkeider, Supervisie	Onderwijsontwikkeling, volgt masteropleiding
	Anita Uitzetter	VT/DT CMV, GP en Keuze-programma's, Supervisie, Minor, Afstuderen	EVC Centrum, Examencommissie
	Andre Walraven	VT/DT CMV en GP	Netwerk Duurzaamheid Avans, Onderwijsontwikkeling
Borging	Naam	Taken	
	Tonja Nijenhuis	Voorzitter Examencommissie	
	Drs. Mariëtte van Hest	Kwaliteitszorgcoördinator, Toetscommissie	
	Aad Kok M	Opleidingscommissie	
	Drs. Laurens de Croes	Toetscommissie	
	Jan Piet Rolle	Programmaleider Afstuderen VT	
	Petra Litjens	Onderwijscommissie / Projectgroep	
	Mr. Thom van den Brule	Onderwijsvernieuwing	
		Inzetregelaar	
Afgestudeer- den	Naam	Datum afstuderen	VT/DT
	Judith Benckhuijsen	3-7-2012	VT
	Inge van Drunen	3-7-2012	VT
	Jimi Keerssemeekers	31-8-2012	VT
	Angela Lindhout	5-7-2011	VT
	Leon Pijnenburg	3-7-2012	DT
Externe betrokkenen	Naam	Instelling	Functie
Afstuderen			
	Drs. Simone van Raak	Woningcorporatie Zayaz	Consulent Maatschappelijke ontwikkeling
	Leshly Konings	Voorheen: SIW Roosendaal / Huidig: St. Welzijn Zundert	Directeur (huidig)

Bijlage 5: Bestudeerde documenten

	Naam
	Inleidende Paragrafen
1	ASB, Organisatieplan 2008-2009.
2	ASB, Businessplan 2011
3	Notitie Organisatiestructuur ASB 8 november 2011
4	Audit ASB 2008, 29 januari 2009.
5	ASB Businessplan 2012 7 oktober 2011
6	Toekomstscenario's CMV Deeltijd, 18 januari 2012
7	Voorgenomen besluit instroom CMV-DT, 2 februari 2012
	Standaard 1
8	Opleidingskader ASB 2011-2012, versie januari 2011
9	Aangescherpte kaders Onderwijsvernieuwing ASB 2011-2012, versie 10, 13 februari 2012
10	Opleidingsprofiel Brede bachelor Social work, versie 6 mei 2006
11	Landelijk Opleidingsprofiel Alert en Ondernemend 2.0, 2009
12	Ondernemende idealisten: van profieldocument naar leerplanschema, 14 maart 2012
13	NIZW, Klaar voor de Toekomst, een nieuwe beroepenstructuur, oktober 2005.
14	Sectoraal Adviescollege Sociaal Agogisch Onderwijs, Sociaal Agogisch Sectoraal Overleg: Vele takken, één stam, november 2008.
15	CMV in veelvoud, trendstudies bij Alert en Ondernemend 2.0
16	Niveautaxonomie Operationeel, Brede bachelor Social Work 2005
17	Niveauwerkwoorden voor het onderwijs, 10 november 2005
18	ASB toetsbeleid, 28 maart 2011
19	Internationaliseringsbeleid Academies voor Sociale Studies Avans Hogeschool, 10 januari 2012
20	Verslagen Overleg WAR CMV, 1 oktober 2009, 7 oktober 2010, 9 december 2010, 26 mei 2011, 8 december 2011, 15 maart 2012
21	WAR binnen ASB, 31 augustus 2007
	Standaard 2
22	CMV-Competentiematrix (staand curriculum)
23	ASB Leerplanschema, 11 januari 2012
24	Leerplanschema CMV, versie 9 16 februari 2012
25	Beoordelingscriteria blokboeken, 10 april 2012
26	Onderzoekslijn in BPV voltijd, september 2010
27	Onderzoekslijn in BPV deeltijd, versie mei 2012
28	ASB - Onderzoekslijn, 27 maart 2012
29	Besluit Internationalisering nieuw curriculum, 4 april 2012
30	Nederlandse Studentenenquete 2011
31	HBO-Monitor 2010 (VT, DT Breda, DT 's-Hertogenbosch)
32	Didactisch Concept en werkvormen, resultaten ASB-studiedag 13 januari 2010
33	ASB Onderwijsvernieuwing, Kaderdocument taaksturing en werken met projecten, 13 februari 2012
34	ASB Regelgeving beroepspraktijkvorming 2011-2012 voltijd.

35	Regelgeving beroepspraktijkvorming 2011-2012, Deeltijd
36	Diverse studiehandleidingen Studieloopbaanbegeleiding.
37	Notitie Mentoraat, 18 augustus 2011
38	OER 2011-2012
39	Overzicht maatregelen jaar 2, 14 mei 2012
40	Personeelsplan ASB, Inzet en kracht, 2007-2010, maart 2007
41	Studiedagen 11 en 12 januari 2012
42	ASB Onderwijsvernieuwing, Stap op de plaats en maatregelen, 29 februari 2012
43	Verslag medewerkersoverleg 15 februari 2012
44	Investors in People, najaar 2010
45	Handicap en Studie, Beleidsplan 2010-2013, december 2009
46	Protocol studeren met een functiebeperking, november 2009
	Standaard 3
47	Toetsbeleid ASB, 2005-2006.
48	CvB, Beleid examencommissies, 26 mei 2011.
49	Studiehandleiding Afstudeerproject ASB, 2011-2012.
50	Studiehandleiding Meesterproef ASB, 2011-2012.
51	Handleiding Meesterproef Deeltijd 2011-2012, Innovatie.
51	Handleiding Meesterproef Deeltijd 2011-2012, Onderzoek
	Overige bijlagen aangeleverd op cd-rom
	<i>ASB Leerplanschema totaalpakket versie februari 2012</i>
	<i>CMV Alert en ondernemend 1999</i>
	<i>Analyse CV docenten Visitatie</i>
	<i>Curriculumbeschrijving ASB-DT</i>
	<i>Curriculumbeschrijving ASB-VT</i>
	<i>Curriculumoverzicht studiejaar 2011-2012</i>
	<i>Literatuuroverzicht ASB DT 2011-2012</i>
	<i>Literatuuroverzicht ASB VT 2011-2012</i>
	<i>Nota IP 2011-2012 keuzeprogramma</i>
	<i>Overzicht kwalificaties CMV Team</i>
	<i>Stage- en praktijkhandleidingen</i>
	<i>Format Toetsscreening Toetscommissie</i>
	<i>Afstudeerwerken en beoordelingen</i>
	<i>Beoordelingsformulieren afstuderen</i>
	<i>Overzicht contacten werkveld CMV</i>
	Extra documenten ter inzage tijdens visitatie op 9 en 10 oktober
	<i>Toetscommissie: ASB Toetsplan concept 2012-2013 - Voorbeeld toetsscreening</i>
	<i>Kwaliteitszorg: Vernieuwde cyclus onderwijsevaluatie - Format onderwijsevaluatie - Format Blokrapportage</i>
	<i>Analyse NSE 2010-2012 CMV</i>
	<i>Nieuwsbrieven 2012 (aan ASB-collega's)</i>

	<i>Opleidingscommissie: gegevens - jaarverslag - agenda's - notulen</i>
	<i>Werkveld Advies Raad WAR 2012: gegevens - agenda's - verslagen</i>
	<i>Examencommissie 2011-2012: dossieroverzicht - overzicht geslaagden - BSA - fraudezaken - notulen</i>
	<i>Onderwijscommissie 2012: notulen - notamap waaronder beleidsnotities en besluiten</i>
	<i>Onderwijsmateriaal nieuwe curriculum: blokboeken - blokevaluaties - studentenevaluaties-toetsmateriaal</i>
	<i>Onderwijsmateriaal staand curriculum: studiehandleidingen - programma evaluaties - studentenevaluaties - toetsmateriaal</i>
	<i>Opgevraagde afstudeerwerken en beoordelingen</i>

Bijlage 6: Overzicht bestudeerde afstudeerwerken

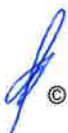
Hieronder een overzicht van de studenten van wie het panel de afstudeerwerken heeft bestudeerd. Conform de regels van de NVAO zijn alleen de studentnummers opgenomen.

Voltijd:

2014608
2010448
2013976
2011812
2015155
2010651
2010647
2019213
2022735
2019489
2020033
1110315
2022448

Deeltijd:

2012093
2018607
2013119
2024028
2021490
2023714

Bijlage 7: Verklaring van volledigheid en correctheid

Netherlands Quality Agency

Verklaring van volledigheid en correctheid van de informatie

Betreffende de visitatie van de

Opleiding: Culturele en Maatschappelijke Vorming,
voltijd en deeltijd in Breda en deeltijd in 's-Hertogenbosch

Instelling: AVANS Hogeschool, locatie Breda

Visitatiedatum: 9 en 10 oktober 2012

Ondergetekende: *mw. drs. F. M. van Zon*

vertegenwoordigend het management van de genoemde opleiding,

in de functie van: *Directeur*

verklaart hierbij dat alle informatie ten behoeve van de visitatie van de genoemde opleiding in volledigheid en correctheid ter beschikking wordt gesteld, waaronder informatie over alternatieve afstudeerroutes die momenteel en/of gedurende de afgelopen 6 jaar (hebben) bestaan, zodat het visitatiepanel tot een op juiste feiten gebaseerde oordeelsvorming kan komen.

Handtekening:

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'F. M. van Zon', with a large, sweeping flourish above the name.

Datum:

120924

